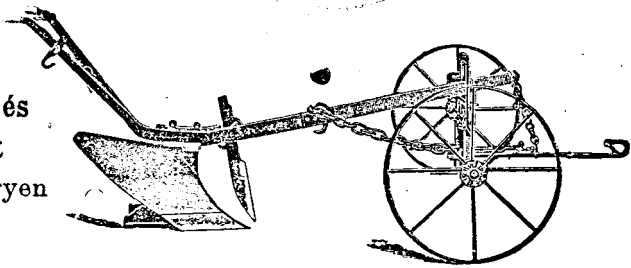

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hírneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyári raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott,

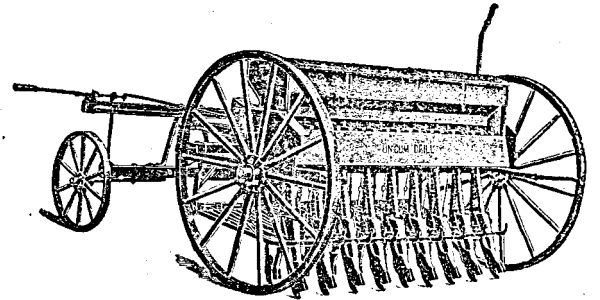
„UNICUM DRILL“

(sik és hegyes talajnak)

Sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

I. oszt. Szőlőajtványok

Erd. Leányka, fehér Burgundi, Rulandi, Muscat Otthonel, Nagy kék Burgundi és Oporto fajokban, valamint

o o o o ÉLŐSÖVÉNYNEK VALÓ o o o o
Gleditsia-magoncok

kifogástalan minőségben kaphatók az

o o ERDÉLYI ELSŐ SZŐLŐTELEPNÉL o o

o o o MEDGYES—NAGYEKEMEZŐ o o o

Tulajdonosa: **AMBROSI MIHÁLY** földbirtokos,
az erdélyi sz. gazdasági egyesület szőlőszeti bizottságának elnöke, stb. 1515.

A Gazdaközönséghez!

Ajánljuk alant felsorolt kitűnő minőségű, csiraképes
vetni való magvainkat:

Legelső rendű székely tengerit 100 klgrként	18 kor.
„ „ Kolozsváron ölmozott lóhermagot 100 klgrként	180 „
„ „ Kolozsváron ölmozott lucernamagot 100 klgrként	130 „
„ „ honi tavasz-búzáat 100 kkgként	20 „
„ „ bükkönymagot	25 „
„ „ zabot	14 „
„ „ sör-árpát	17—18 „

Franco M.-Ludas állomás, zsák nélkül. Lóheremag és lucerna 25—50 és 100 kgmos zsákokban van ölmozva.

Megrendelések: **MIHÁLY MÓRIC**
és **KURLENDERHEZ** intézendők **Marosludasra.**

LEGJOBB TEJFÖLÖZŐ A BALTIK.

**A Baltik-Separator legyőz minden
tejfölöző gépet.** Ki separatorot vesz és a Baltik iránt nem érdeklődik,
az saját magát károsítja meg.

Árjegyzékünk, valamint a modern kézi-separatorokról irt birálatunk érdeklődőknek ingyen és bérmentve rendelkezésre áll.

Patak Gusztáv Magyar Baltik-Separator

központ Budapest, VI. kerület, Andrásy-út 27. szám. 1538

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket.

Ifj, NAGEL OTTÓ könyvkiadóhivatalában Budapest,
VIII. ker., Muzeum-körut 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában) megjelentek és kaphatók:

Ahn Ferencz dr. Gyakorlati tanfolyam a német nyelv gyors és könnyű megtanulására. Az eredeti után írta Nagy Lajos. 14-ik kiadás, magyar betűkkel 1 kor. 60 fillér.

Angyal Ignác. A kerékpár kezelése, IV. bővített kiadás, képpel 60 fillér.

Gyulai Béla dr. Nőnevelés. Utmutatás a nőnevelésben 1 kor. 60 fillér.

Halász Sarolta. Gyermekkereskedés. Dalok, szavalmányok, párbeszéddek és társasjátékok gyermekkereskedés és óvodák számára. 2. javított kiadás, kötet 1 kor. 50 fillér.

Hegyesi József. Házi cukrászat. V. bővített kiadás. Diszkötésben 3 kor. — Előttek. IV. javított kiadás. Diszkötésben 3 kor.

Hrbly Emil. Tyúktenyésztés 3 kor. — Lúd- és kacsatenyésztés 2 kor. — Pulykatenyésztés 2 kor. — A baromfitenyésztésre vonatkozó általános tudnivalók 1 kor.

Knorr Alajos. Önügység, vagyis gyakorlati utmutatás jogügyletek elintézésére, okiratok s beadványok szerkesztésére a legújabb törvények alapján, 450 iromány-példával. VI. teljesen átdolgozott kiadás. Füzve 10 kor. Vázonba köté 12 kor. — Magyar általános levelező és házi titkár. Gyakorlati utmutatás a közéletben előforduló mindennemű családi és más levelek, kereskedelmi és üzleti fogalmazványok és folyamodványok helyes szerkesztésére. Számos példával felvilágosítva. Füzve 6 kor., aranyozott vászonkötésben 7 kor. 20 fillér.

Kováry János. Vadásznaptár 1905. évre. Diszkes vászonkötésben 1 kor. 60 fillér.

Lakatos Károly. Az erdei szalonka és vadászata. Füzve 4 kor., diszkötésben 6 kor. — A vadász mesterség könyve. Félbörkötésben 16 kor.

Ploetz K. dr. Elemi francia nyelv. Szerző »Elementarbuch« című művének 33-ik kiadása után átdolgozta Nagy Lajos. 2. javított kiadás 1 kor. 60 fill. — Syllabaire français. A francia nyelvtanítás első foka. 3 kiadás. Átdolgozta Isov Emil. Kötet 1 kor. 20 fill. — Conjugaison française. Második tokozat a francia nyelvtanításra, olvasókönyvvel és szótárral. Fordította Kubinyi F. A. Kötet 1 korona 60 fillér.

Várad Antal dr. Az esztetika rövid kivonata 1 kor.

Vikár Béla. Virágmesék. A képeket rajzolta Kreidolf Ernő. Gyönyörű színes művészeti illusztrációkkal, a legszebb magyar képeskönyv 6 kor. 1430

Özv. gr. Pejachevich Arthurné

mező örményesi uradalmában eladó

500 klgrmmon felüli mennyiségben

prima magas csiraképeségű rozsdának s megdülésnek

ellenálló tavaszi vetőmagbuza,

duppau vető zab és kertben nemesített,

igen korán érő vetőmag szé-

kely tengeri.

Értekezhetni Nagy Gyula intézőnél

Mező-Ör, u. p. Kolozs. 1491

Söpjng Endre szőlőjvány-telepe Székelyhidon.

Eladásra kerül:

2 éves zöld ojtvány,

a mely idősebb ültetések hiányai pótlására is kitünő sikerrel használható.

Riparia Portalison, Erdei, Bakar, Bihari, Alanttermő Szlankamenka, Juhfark, Gohér, Olasz Rizling, Mézes, Ezerjő, Sárféher, Chasselas blanc és rouge, több elsőrendű fajban, Kadarka, Nagyburgundi, Oporto.

Rupestris Monticolán, Fehér Bakar, Ezerjő, Olasz Rizling, Szlankamenka, Chasselas, Oporto.

Fásajtvány:

Riparia Portalison, Casselas 6, Muskotály 9 fajban, Szemendriai, Calabriai, Argentin, Overnyi hamvas, Medoc noir, Génuai, Damascusi, Kossuth Lajos, De la Palestina, Ezeréves. Malakoff Usum, Delaware, Madeline Angevine és Royale, Kecskescsü piros, fehér és kék színben.

Rupestris Monticolán, Olasz Rizling.

Amerikaiakból:

Riparia P rtalls, sima (I. oszt. 200,000 drb. valamint gyökeres II.) leszállított olcsó áron.

Rupestris Monticola sima és gyökeres.

Sima vesszőmet vastagság és hosszúságmérő pontos használatával, napszámban kellő ellenőrzés mellett vágatom, úgy, hogy annak minden szála beajtható.

Európaiak:

Bakar, Olasz és Rajnai Rizling, Sárféher (Alföldi), Tramini, Oporto, Carbenet franc és Sauvignon sima és gyökeres.

Erdei, Ezerjő, Zöld-Szilvániból, sima. Összes említett fajtából számlanként kiválogatott ojtóvesszőt is szállítok.

Több elsőrendű fajta Chasselas, Damascusi, Passatutti, Muscat Lunel, Muscat Ottonel és 20 fajta különleges csemegeből gyökeres fajtisztán.

Delaware.

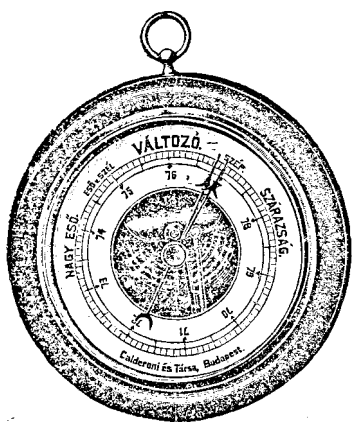
Ezen, utóbbi időben igen keresett fajtából (a melyet éppen ezért a hozzá hasonló Othelloval, sőt akárhányszor közönséges európai vesszővel keverve kap a rendelő) egy sima, mint gyökeres vesszővel abszolút fajtisztán szolgálhatok. Bormintát külön e célra szolgáló fadobozban $\frac{1}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ literes üveggel 1 illetve 2 kor. ellenében szállítok.

Saját termésű 1904. évi piros és 1901., 1903. 1904. évi érmelléki fehér borral 50 litertől felfelé szolgálhatok, $\frac{1}{2}$ liter minta 1 kor.

Összes cikkeknek a telepen leendő átvásztásába készséggel beleegyezem.

Arjegyzékemet, mely az idősebb ültetések hiányai pótlásának biztos sikerrel járó egyszerű módját s a Delaware részletes ismertetését tartalmazza, ingyen és bérmentve küldöm meg. 1510

Állást keres szerény igényű, nőtlen okleveles gazdász és szőlész, ki a tehenészetben és hizlalásban is jártas. Czim a kiadóhivatalban. 1523.

Calderoni és Társa
Budapest, Váci-utca 1.

Aneroid légsúlymérők, (Hygrométerek, nedvmérők), Lambrecht-féle polyméterek, Thermohygroszopok és időjelző készülékek (Weller-telegraph), esőmérők, maximal- és minimal hőmérők, melyeken leolvasható a volt leghidegebb és legmelegebb, valamint a jelen hőfok. Zivatarjelző hőmérők, vilamos fagyjelző hőmérők, szoba hőmérők, meleg-ág hőmérők, kazal hőmérők, pincze hőmérők széles beosztással, keverék-hőmérők.

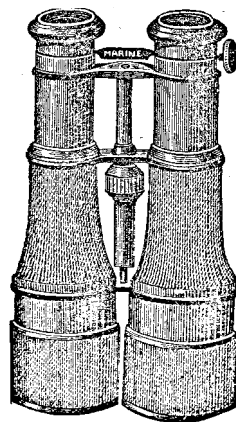
Burgonya-mérlegek és gabona-mérlegek, Must-, Bor- és Pálinka-mérők; hitelesített szesz-mérők, hitelesített cukor-mérők.

Alambic Salleron készülék a bor szesztartalmának meghatározása.

Földmérő műszerek, aczélmérő szalagok vaskeresztsen, Mérő-lánczok rectificációval, szögtűző korongok, szögtűkrök, léptékek és rajzszerek.

Tábori, vadász és színházi látcsövek, Zeiss, Busch és Goerz-féle prismás távcsövek, Szemüveg és orrcsüvetők és védőüvegek, Fényképezési készülékek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1439

Konkolyt

gazdáknak fűmagmentes kitünő minőségben Fiuméből jutányosan szállít:

Bloch József

Budapest,

V., Wurm-utca 1. sz.

1536

Négyes-kocsist keresek,

jó bánásmódorú, tanítani tudó, szerény, szolid, józan és megbízható.

Czimem: „T.-nak, post. rest. Borosjenő (Nagytamánd),“

1526

hova önleírását és igényeit tudassa.

Sárga és fehér Orpington keltető tojásokra

megrendeléseket elfogadok. A tojások ára darabonként 1 korona. Legkisebb megrendelés 12 drb. Csomagolás külön e célra készült ládikában 1 korona

A vételár és csomagolási díj előre

beküldendő. — Cim: (1507.)

Ordódyné Mailáth Gizella

BUDAPEST, IV., Muzeum-körut 7. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Népies gazdasági szakismeretek eredményes terjesztése. <i>Hadviger Albert.</i>	165
Mit kezdjünk el a tavalyi szárazság által sújtott lóhere és lucerna-földeken? <i>P. H.</i>	166
Válasz a „Tapasztalataim a répalevel bevermelésnél” című közleményre. — <i>Mártonffy Emánuel.</i>	166
A szőlőtrágyázásról. <i>Babós Miklós.</i>	167
Rizs-zsizsik a la-platai tengerin.	167
Kisebbségi szakközlemények:	168
Könyvismertetés:	
Gazdasági ügyiránytan. Irta: Dr. Seyfried Károly. — <i>r.</i>	168
Jogi tanácsadó:	
Haszonbérleti vitás kérdés. <i>Dr. S. K.</i>	169
Egyleti élet:	
Meghívó az E. G. E. rendes évi közgyűlésére.	170
Vegyes közlemények:	170
Piaci és vásári ártudósítások.	171
Kirdektesek.	

Népies gazdasági szakismeretek eredményes terjesztése.

A gazdasági szakismereteknek a nép közötti terjesztésére az utóbbi években nagy igyekezet tapasztalható, mondhatni lázas sietőség jellemzi e tekintetben az eddigi mulasztásaink pótlására irányuló tevékenységet.

Csak a népies gazdasági felolvasásokat, előadásokat tekintve ha meggondoljuk, hogy 1899/900. telén 36000 hallgatójuk volt, míg 3 év múlva már a tavalyi télen ez a szám 350,000 lévén, majdnem megtízszereződött, jogosan remélhetnők, hogy az így fokozódó érdeklődésnek és a nép gazdasági oktatásában tevékenységnek — megfelelő arányban a kellő láttatja is mielőbb meg lesz, — sőt talán már most is tapasztalható volna, ha keresnők.

Mert keresni kell — és ez baj. Hiszen meglepetéssel hallanók, ha egy parasztgazda p. o. a mélyszántás előnyeit dicsérné s azt is megmondaná, hogy mik okai ezen elenyőknék. Szintoly meglepetésszámba menne, ha jártunkban-keltünkben valamelyik parasztgazda udvarán trágyalétartó kuttal, pláne *szivattyúval*, rendszeren öntözött és földelt takaros trágyatelepet látnánk (zárjel közt mondva a nagyobb és intelligensebb birtokosoknál is majdnem még fehér holló ez!) — pedig ezek még csak a legelemibb dolgai úgyszólván azoknak az oktatásoknak, melyekben népünknek része van és volt!

Nem-e *dicséretes kivételt* képez-e még most az olyan parasztember, aki ha állatja megbetegszik, azonnal az állatorvoshoz s nem a vidék tudós kuruzslójához megy? A ki beteg állatját észszerűen kezeli, az egészségéstől elkülöníti, ha járványszerű tüneteket észlel, azt azonnal bejelenti, ha járvány uralkodik a különben törvényesen elrendelt fertőtlenítést pontosan az útastítás szerint és lelkiismeretesen végzi? Csak a jó isten — illetve az állatorvos urak is a megmondható, milyen állapotok uralkodnak e tekintetben is. Pedig a népies gazdasági előadások s azok hallgatósága évről-évre szaporodnak, az állami iskolákban a gazdasági oktatásról törvényileg és rendeletileg gondoskodva van eléggé.

Minden kezdet nehéz s e téren éppen nehéz népünk csökönyös ragaszkodását a hagyományos szokásokhoz megtörni, melyeket

előszeretettel követ a nélkül, hogy bírálná: helyesek-e azok vagy helytelenek, beválnak-e a mai viszonyok közt vagy nem?

A haladás útja nehéz. Munkálkodst és gondolkozást kíván. A maradáságé kényelmes s e kényelemnek szeretete a legindokolatlanabb érveket is felkeresi istápolására. Inkább botorkázik ezernyi baj és nyomorúság között, — melyeknek mindenki az oka, csak ő nem, — ezen az úton mintsem erejét kissé megfeszítve próbálna másként is. Mert ezt csak *mondják*, de ahogy ő tesz, apái is *úgy tették*, s mégis megéltek, még pedig jól, mert a jelen mindig a jobb multat sajnálja s a jobb jövőben reménykedik.

A tehetősebb és intelligensebb birtokososztály korszerűbb gazdálkodásának szemmel látható jobb eredményei csak csekély részben hatnak buzdító példa gyanánt a köznépre, mert a legtöbb esetben mindjárt eltolakodik a nem is egészen alaptalan ellenvetés, hogy: „könnyű nekik, mert módjuk van hozzá.”

A népies gazdasági előadások *mindig nagyobb számmal és több helyeken* tartatnak s így természetes, hogy azok publikuma is szaporodik. El is megy oda a kis gazdaember — mesterségébe vágó dologról lévén szó — szívesen. Érdeklődik is és talán fel is fog egy s más dolgot, kérdéseket is tesz s némelyike még vitatkozik is, tehát a dolog egészen jól látszik indulni. Hanem ez még nem *eredmény*.

Az eredmény nem a jó tanácsok megértése, felfogása s talán azok feletti lelkesedésből követésükre irányuló *szándék*, hanem a *tettek*-ben van. Ez pedig kissé lassan megy, elannyira, hogy el lehet mondani, miszerint a népies szakelőadásoknak nagyjában még mindig csak a gazdasági szakismereteket bevezető, népszerűsítő és megkedveltető jellege van. Vetés, mely után még csak reményben van az aratás. Mert sok az acat, perje és nyög a talajon.

Nos és ezen segíteni kellene és meg is van rá az egyedüli eszköz a demonstratio ad oculos-ban. Az állam már megkezdte a mintaparasztagazdaságok intézményével.

Szerény véleményem szerint a vidéki gazdasági egyleteknek is igen szép tere nyílnék ezeken a kezdet nehézségein segíteni az által, hogy a területükön tartandó népies gazdasági oktatásokat az egyes vidékek né-

Jobb és megbízhatóbb magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapesten

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEGYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Megbízható tisztaságú és csiraképes

gazdasági-, konyhakerti- és dírágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

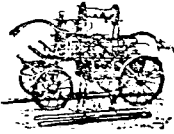
Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

KÖHLER ISTVÁN tűzoltószerszám-, szivattyú- és gépgyára

1466

(ezelőtt GEITTNER és RAUSCH-czég tulajdona)

Gyár: X., Kőbánya, Felső Vaspálya-utca 5. BUDAPEST, Iroda és mintaraktár: VII., Erzsébet-körút 34.

Fecskendők, kútszivattyúk, szivó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák jelző szerek, egyéni felszerelések. — Árjegyzék és költségelírányzatokkal díjmentesen szolgál.

pének praktikusan felfogott szükségletei körülményeihez alkalmazva tervszerűen irányi tanák egyszerre, főleg csak egy irányban, ezen irány kultiválását folytatva ismétlések által is mindaddig, míg „tettekkel tényező” eredmények is mutatkoznak. Ezeket pedig a körülmények szerinti módon elősegítik.

Például a trágyázásról, a trágya értékéről, hatásáról s a helyes trágya kezeléssel lévén szó, valamely tél folytán az egész megye területén tartandó előadásokban olcsó, a kis gazda által is előállítható, de azért jó trágyatelepek tervezetei és költségvetései osztatnának szét a hallgatóság között. Azután a gazdasági egyesület 1, 2 vagy 3 pályadíjat tűzne ki egy év lejáratú időre a legjobban berendezett trágyatelep létesítője részére. Ez hiszem, megindítaná a földet. Természetesen a csekélységnek látszó dologhoz képest aránylag nagy volna a kiadás, mert a bíráló bizottságnak utazni is kellene — de talán az eredmény felérne p. o. egy szűkebb körű helyi érdekű termény és állatkiállításal, a közjó előmozdítására való vonatkozásában már csak azért is, mert felkeresve a kisgazdát, otthon saját tűzhelyénél a bizottságnak alkalma nyílna akkor is jó tanácsokat, felvilágosítást adni, esetleg rendellenességet, hanyagságot megróni.

A helyes talajmivelésnek azt tárgyalva p. o. egy pár jó eszköz kisorsolásával, természetesen díjazott versenyének a hely színénél bírálati való létesítésével mozdíthatnák elő ügyét a gazdasági egyesületek.

Primitív és gyámkodó ize volna ugyan ezen eljárásoknak, de hát kézen kell vezetni a gyereket, amíg járni megtanul.

Hadvíger Albert.

Mit kezdünk el a tavalyi szárazság által sújtott lóhere és lucerna-földeken?

Ezt a kérdést már sokszor fölvetették a gazdák mostanság s ebből következtetjük, hogy ez általános érdeklődést keltő kérdés.

Voltak gazdák, akik a szeptemberi esőzések után a támadt hézagokba serényen vetettek lóherét és lucernát utána és megérhették azt az örömet, hogy még ősszel látták a növény fejlődését: jól jártak, ha a télen át ki nem fagyott ez a zseme növényzet. Aki nem

vetett utána és nagy, gyommentes hézagokat lát hereföldjén, az legjobban teszi, ha a tavasz beálltával fejtrágyázást ad a növényzet erősítésére. Ilyen trágyázásra nagyon ajánlatos a fahamutrágya. Ahol ez nincs, ott jól elkorhadott istállótrágyát, vagy komposztot kell elteríteni, hogy a gyenge herenövények a természet ébredésével, a friss vegetáció megindulásával elegendő táplálékanyagot kapjanak. Március közepe táján, vagy április elején a hereföldet boronáljuk jól meg és azután következnek az utóvetések.

Lóhereföldeken az erősen megboronált talajba arankamentes heremagot és olasz perjemagot vessünk. Mindkettő alkalmas az utóvetésre és hideg ellen kevésbé érzékenyek. A növényzet állapotához képest 4-6 kg. lóheremag és 2-4 kg. olasz perjemag elég lesz egy kat. holdra. Vetés után a földet jól le kell hengerezni.

Mihelyt a lóhere az első levélkéit hajtja, trágyagyepszhintést alkalmazunk. 3-400 kgr. egy kat. holdon szélesen elhintve elég, hogy gyorsabb, bőségesebb növekedést idézzünk elő. Meg kell azonban itt jegyezni, hogy a gypszezes különösen mészben szegény talajoknál mutatkozott eredményesnek, míg mészben gazdag talajoknál a kedvező hatás gyakran elmaradt.

Ha azonban a tavalyi szárazság következtében a lóhere tönkrement, akkor annak pótlásáról kell gondoskodni, nehogy a vetéskorban zavar álljon be. Megfelelően pótolja a lóherét a takarmánybüköny, mely bár nagyobb árban, de jó minőségben kapható mostanság. De a gazdákat ezen a helyen is figyelmeztetni akarjuk, hogy a bükönyvásárlásnál a legnagyobb elővigyázattal legyenek, mert bizony sok rossz minőségű bükönymagot is hoznak az idén forgalomba. Különösen óvakodni kell a selejtes árban levő konkoly, vadbüköny és egyéb gyommagvaktól. Arra is figyelmeztetjük gazdáinkat, hogy jó csiraképes bükönymagnak mindig világos színűnek kell lennie. Sötét és feketeszínű magvak vének és kevésbé csiraképesek. Legjobb, ha tisztán veszszük a bükönnyt és a zabot tetszés szerinti mennyiségben keverjük hozzá.

Büköny helyett — különösen enyhébb éghajlatú vidéken — jó lehet a csalamádé és köles is. Zordonabb éghajlat alatt meg lehet próbálkozni a fehér mustárral is. Ennek leginkább megfelelnek az enyhe, televényes agyagos és könnyebb, de táplálékanyagokban nem szegény talajok. Szórvetésnél 18 kgr. kell egy kat. holdra; soros vetésnél 15 kg. A vetés már márciusban vagy április elején lehet kezdeni, mert a mustár a fagytól nem igen szenved. A földbe legveszedelmesebb elleneség. 7-8 hetes korában kaszálható a fehér

mustár, ekkor kezd virágozni is. Zöld állapotban a marha szereti, savanyításra vagy szárításra azonban egyáltalán nem alkalmas. Észlelhettem a múlt év október 11-én, hogy a fehér mustár milyen jól ellenáll a hidegnek. Az előző napok dere egész elfonnyasztotta a répa levélzetét, a burgonya levélzete is a földön volt, míg a mustáron nyomát sem lehetett látni a fagykárnak, sűrűn és zölden állt szárán.

Hiányos lucernásokat április közepén erősen meg kell fogasolni és azután lucerna- és timotheusfűmagot utána vetni. Itt is a növényzet állása mutatja meg, hogy mennyi magot vessünk el. Mintegy 6 kg. lucerna és 4 kg. timotheus-fűmag elég 1 kat. holdra. Vetés után okvetlenül kell a hengerezésnek következnie.

P. H.

Válasz

a »Tápasztalaim a répalével bevermelésnél című közleményre.

A répalével takarmányozásra rendes körülmények között a legutóbbi időkig csak zöld állapotban használták fel, ha ugyan használták. Ujabbban azonban a répalével is nagyon jó sikerrel lehet bevermelni, s mint vermet takarmányt etetni.

Lehetnek talán többen, akik azt tartják, hogy a répalével bevermelése nem fizeti ki magát, vagy sok utánjárást igényel, azonban hogy a dolog nem egészen úgy áll, az könnyen kitérjük, ha tekintetbe vesszük, hogy a répalével 1,7% prteint, 0,2% zsirt, 4,6% szénhidrátot tartalmaz, tehát mindenestre eléggé értékes takarmányt képez, s ha kat. holdanként 120 q. levélhozamot veszünk számításba, az, 204 kg. fehérje, 24 kg. zsir és 552 kgrm. nitrogénmentes tápanyagot jelent.

Tehát a répalével feltakarmányozása határozottan gazdaságos s azt veszendőbe hagyni nagy könnyelműség volna.

A répalével zölden való etetése helyén való, ahol nincs kiterjedt répatermelés, vagyis kevés mennyiségű répat termelnek, ily esetben a vermelés nincs is indokolva, mert a levelek, mielőtt megromolhatnának, feltakarmányozhatók. Ha azonban a répatermelést nagyban kultiválják, akkor az egész levélhozam zölden való feletethetése magától elesik, mert nincs reá fizikai időnk, nagy mennyiségben pedig a répalével rendszeren szálal takarmánnyal keverten etessük.

A nagybani termelésnél, tehát mintegy reá vagyunk utalva a vermelés igénybevételére.

Reá térek azonban a tulajdonképpeni célokra, a répalével bevermelésnek leírására:

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb áron kapható

Divatos **ferd ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fiu és leánya fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

A vermet rendszeren 2¹/₂ m. széles, 8 m. hosszú és 1¹/₂ m. mélyre készítsük. de nagyon természetes, lehet az megfelelőleg kisebb vagy nagyobb is.

A bevermelendő répaleveleket a répa földön, villák segítségével rázzuk fel s rétegezzük el vékony rétegekbe s hagyjuk ott alaposan megfonnyadni, de nem kiszáradni. Csakunk ezáltal az, hogy a lédús levél, víztartalma: 20—25%-át elveszítse, ami feltétlen szükséges, hogy sikerüljön a vermelés.

Ha a levél kellően megfonnyadt, azt szerkerek a verembe hordjuk, ahol alaposan letirporva a verembe helyezzük. A letirporhoz 4—6 ember tökéletesen elég, mert szerintem egy adott nagyságú veremben 10 ember csak sürögni-forogni tud, de egyenletes megfelelő letirporást végezni nem igen képes.

A verem fenekére ajánlatos 10—15 cm. vastag töreket hinteni, hogy az értékes répa-levél ne érintkezzen közvetlenül a talajjal.

A répa-levél berakását folytatjuk mindaddig, míg az 2 méter magasságra nem emelkedik a föld színe fölül, melynek megtörténte után, 40 cm. vastag szalma réteggel lefedjük.

Célszerű a rakást nem prizma, hanem trapez alakulag befejezni, mert ezáltal a földlésnél erősebb nyomást idézünk elő.

A beföldeléssel nem sietünk, — várunk addig, amíg a veremben a levél 50° Celsiusra felmelegedik, de semmiesetre sem szabad, hogy meghaladjon a 70° Celsiusra.

A vermet tehát 50° Celsiusnál gyorsan beföldeljük s a frissen hányt földet is jól letapossuk, miáltal a levegőt a veremtől elzárjuk, s a további esetleg túlságos hőemelkedést megakadályozzuk.

Fontos körülménynek tartom azt, hogy az esetben, ha a répa-levél kedvezőtlen időjárás miatt kellően meg nem fonnyasztható, a répalevelek közé búzapolyvát rétegezzük, 15—20 cm. vastagságban, s a vermet a fenekén már eleve teknő alakulag, s egyik vége felől lejtősen készíteni, mi által az erjedési folyamat alatt, s a nyomás következtében felgyülemelő lé, a lejtő irányában a verem mélyebben fekvő végéhez törekszik.

Nagyon természetes, hogy a veremben felgyülemelő levelet el kell vezetnünk, mely legcélszerűbben véghez vihető akként, ha a verem mélyebben fekvő végétől, 1 méter távolságra, készítsünk egy 2 m. mély s 120 cm² nagyságú kútát, amelyet a verem aljával össze kötünk, a válaszfal egyszerű átfurásával.

A veremben felhalmozódó lé így a csatornán át a kútba jut, ahonnan egy edény segítségével időközönként könnyen kimeríthető.

Midőn azonban azt tapasztaljuk, hogy a kútba a veremből több lé nem szívárog, a kútban még esetleg bent lévő levelet eltávolítjuk s a kútát földdel betömjük, hogy a csatornán át bejutó levegő útját is elzárjuk.

Megjegyezni óhajtom, hogy a vermet répa-levél, ha nem erjedt tökéletesen, vemhes állatokkal — juhakkal is — csak nagy óvatossággal etetendő, mert megbetegedést, elvetélést okozhat, ami könnyen magának az állatnak elpusztulását is vonhatja maga után.

Végezetül kijelentem, hogy a répa-levél bezsombolyításához — mivel tapasztalható

szerzett adatokkal nem rendelkezem — nem szólhatok, de hogy a leírt módon elvermelt répa-levélet, az állatok mindenesetre jó étvágygyal fogják elfogyasztani azt határozottan állítom.

Mártonffy Emánuel
gazdatiszt

A szőlőtrágyázásról.

A régi jó időkben, a mint halljuk emlegetni, a szőlőt nem igen trágyázták s mint öreg emberek mondják mégis termelt boruk elég. A valóság pedig az, hogy a ki szőlőjét nem trágyázta meg, annak is termelt annyi bora, mennyi a szőlőbirtokosnak és családjának egész éven át fogyasztásra elég volt; annak a szőlőbirtokosnak pedig, ki akkor is trágyázta szőlőjét, annyi bora termelt, hogy nem tudta hová tenni.

Tudjuk azt igen jól, hogy a régi időkben a bor kevésbé volt kereskedelmi cikk s így ára igen alacsony lévén s az akkori szőlősgazda sem volt reászorulva arra, hogy pénzt szerezzen belőle. Sógorral, komával összejöve, azon buzgólkodott, hogy minél több fogyjon el belőle, hogy az új termésnek helye ürüljön a pinczében. Ilyen körülmények között csak természetes, hogy volt bor elég és sokszor annál is több.

Most azonban, midőn a szőlőt főképp azért műveljük, hogy gazdaságunk jövedelmezőséget fokozzuk általa és hogy számtalan felmerülő költségeinket fedezzük, annak jövedelméből, a szőlősgazda pinczéjébe vajmi kevés kerül belőle, hanem még must korában kereskedő veszi meg és viszi el még onnan a szőlőből s így bármennyi borunk teremjen is, nem jut abból arra, hogy pinczénkben évről-évre heverjen eladatlanul.

A mi pedig magát trágyázást illeti, azt mondhatjuk, hogy nincsen olyan tápdus szőlő-talajunk, melyet trágyáznunk ne kellene.

A trágyázásnak a szőlőben nem csak az a haszna van, hogy annak közvetlen tápanyagokat nyújt, hanem eltekintve attól, hogy a földet lazítja, porhanyítja, a talaj oldatlan, vagyis nyers tápanyagait feloldja és a gyökerek által felvehetővé teszi s ez által nemcsak a növekedést segíti elő hanem a gyümölcs gyorsabb kifejlődésére és így annak korábban való megérésére is jelentékeny befolyással bír, úgy, hogy a trágyázott szőlő bora mindig szeszduzabb és zamatos anyagokban gazgabb lesz, mint a trágyázatlan szőlő.

A trágyázásnak többféle kiviteli módja van, a szerint a mint már beültetett, vagy betelepítésre előkészített talajról van szó.

Hogyha szőlőt óhajtunk telepíteni s a beültetendő terület oly sovány, hogy azt már az első évben meg kellene trágyáznunk, ahhoz leghelyesebb eljárás az, ha még forgatás előtt a talajt jó vastagon érett trágyával beszórjuk és azt aláforgatjuk. Az ilyen módon végzett trágyázásnál a trágya a kellő mélységbe jut, a talajban egyenletesen oszlik el és így a szőlő gyökerei azt minden irányban feltalálják továbbá a trágyából így semmi sem vész kárba és megtakarítjuk azt a költséget is, a mibe a gödrökbe, vagy árkokba való trágyázás kerül.

Hogyha már betelepített szőlőterületet óhajtunk megtrágyázni, leghelyesebb eljárás az, hogy a sorok között a lejtővel keresztben ásóval, vagy hosszú élű kapával oly mély árkot húzunk, hogy abba a berakott és letaposott trágya földdel befedve oly mélyen kerül, hogy kapáláskor a felszínre nem jut. Az ily módon való trágyázás alkalmával a sorok között ormók keletkeznek, melyek a téli hó levét jól fel fogják és a talaj bő nedvtartalmát a nyár folyamára biztosítják. A trágyázásnak ez a módja beültetett szőlőknél másfelől azért is célszerű, mert a földben elterülő és tápanyag felvevő hajsztál gyökerek közelébe jut s így azok által könnyen felvehetővé válik.

A trágyázásnak egy másik módja az, hogy az előbb említett árkok helyett a sorok között hosszukás és megfelelő mély gödröket ásunk és pedig minden négy tőke között egyet melyekbe trágyát téve letapossuk és földdel lazán lefedjük.

Nem hagyhatom végül figyelmen kívül azt a körülményt sem, hogy mikor végeztetik a trágyázás akkor ha a talaj soványsága miatt már az ültetés évében trágyáznunk kell s ezt nem végeztük még forgatás előtt el, mert tudjuk, hogy a trágyában számtalan rovar petéje, álczája és rovar is tartózkodik, melyeknek kedvence eledele a szőlő fiatal fája, gyökere és hajtása, ha már most a trágya a fiatal ültetvény közelébe csomókban kerül, fészke, tanyája lesz azoknak s így ott elszaporodva akárhányszor érzékeny károkat okoznak fiatal ültetvényünkben, míg ha idősebb korban támadják is meg szőlőtőkeinket számottevő kárt már nem tehetnek bennük.

Helytelen továbbá oltványiszőlőkben a trágyának a föld színére való elszórása, vagy a tőke mellé történő beásása, mert a trágya mind két esetben távol esik a szőlőtőke hajsztál gyökereitől s így az első esetben inkább gyomok nevelésére, utóbbi esetben — főleg száraz években — a tőke kisütésére, megbénítására szolgál.

Helytelen végül a mi kötött talajunkon műtrágyákkal trágyázni, mert a kötött talajban a szőlő gyökere 34 méterre is elnyulik s így a kis adagokban adható műtrágya nem jöhet a hajsztál gyökerek közelébe mindenütt, hanem ugyiszólván elvész a talajban.

A műtrágya tehát csak homoki szőlőnek való, hol a szőlő gyökere csak apró tömött rostokból áll és hosszúra nem nyulik el, szóval gyökérezete egy csomóban van, mint a cserép növényeknél látjuk s így a műtrágya azok közvetlen közelébe adható.

Jó szolgálatot tesz továbbá a műtrágya az oltványiskolában is, mert itt a képződő gyökerek gyors kifejlődését s így az oltványok dus növekedését segíti elő.

Egerbegy.

Babós Miklós.

Rizs-zsizsik a la-platai tengerin.

Mint az több napi sajtó hireiből ismeretes, Piuméba f. évi március elején több hajórakomány la-platai (Dél-Amerika, Argentína állam) kukorica érkezett, amely meg van fertőzve a délszaki tájakon honos rizs-zsizsikkal

Szőlők rigolozását gözkekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

(*Calandra oryzae* L.) E hir egyrészt többféle aggodalomra ad okot, másrészt több olyan dolgot is érint, melyről sem a gazda, sem a gabonakereskedő nincs kellőképpen értesítve, azért *Fablonowski* József, a m. kir. rovarügyi állomás vezetője a *Köztelek* utolsó számában tájékoztatja az érdekelt gazdákat és gabonakereskedőket arról, hogy most mi a teendőnk. Mindenekelőtt a következőkben ösmerteti a közönséges és rizs-zsizsik közti különbséget:

Az utóbbi első pillanatra abban különbözik az előbbtől, hogy a potrohát fedő szárnytakaróján mindkét oldalt a váll táján és hátul, szintén mindkét oldalt a szárnytakaró hegyén egy-egy, összesen négy világos barna, majdnem vörhenyes foltja van, amely a bogár sötét barna színű alapjáról annál jobban kír, mennél tisztább e bogár. A kukoricában, vagy más gabonaneműben élő rizs-zsizsik legtöbbször igen poros s így a jellemző szárnyfoljai nem ötlenek fel könnyen az ember szemébe. Egy másik, még lényegesebb különbség közöttük még az, hogy a rizs-zsizsiknek van repülő szárnya, holott a mi zsizsiknek ez teljesen hiányzik. E különbséget persze csak akkor látjuk, ha a megvizsgált bogár szárnytakaróját erővel feltépjük s alatta megkeressük s mintegy alula kihuzzuk a röpülésre alkalmas hártaszárnyát. E repülő szárny keresésekor fel fog tűnni, hogy a mi magtári zsizsikünk fedőszárnya egészen össze van növe és csak erőszakkal téphető le, alatta pedig nincs meg a repülő szárny, holott a rizs-zsizsik fedőszárnya könnyen fölemelhető s a repülő szárnya szépen kifeszíthető. Egy utolsó, de csak kézi nagyító üveggel észrevehető különbség még az is, hogy a mi zsizsikünk mellkasán lévő pontok kissé hosszúksok, míg a rizs-zsizsikeknél e pontok éppen kerekdedek.

A lényeges különbség az, amelyet e két állat életmódja nyújt. A mi zsizsikünk csak magtári lakó, szabadban a lábán álló gabonát nem fertőzi meg, holott a rizs-zsizsikek azt tanítják az amerikai és ausztráliai tapasztalatok, hogy él az a szabadban is, megfertőzi a lábán álló gabonát és kukorica eredő szemét, s azután a magtárban, vagy ahol a kicsépeelt gabonát azután háborítatlanul tovább tartják, vagy tengeri szállítás közben a hajóban tesz még nagyobb kárt, mint a közönséges zsizsik.

A rizs-zsizsik azért veszedelmesebb a magtári zsizsikenél, mert a szabadban is él és a gabonát már akkor fertőzi meg, amikor emberi észszel és erővel ellene semmit sem tehetünk.

Már most ami a teendőket illeti, hogy emberi erővel mit teheszünk e rizs-zsizsik megmaradása és elszéledése ellen, arra nézve tartunk magunkat a következőkhöz.

Mig április közepéig hűvös az idő s amíg a rizs-zsizsiknek lesz mit ennie, addig reménylenünk lehet, hogy az nem fog szárnyra kelni. Ez idő alatt első feladatunk, hogy a la-platai kukoricát a rizs-zsizsiktől megtakarítsuk. Erre legjobb és legegyszerűbb a rostálás.

Azt a kukoricát, amely április közepéig fel nem használdik, mert pl. a szeszgyár fel nem dolgozhatta, vagy az állattenyészte fel nem etetheti, okvetlenül meg kell rostálni s a rostálást zsizsikestől azonnal el kell égetni.

A rostálás annál jobb, mennél erősebben rázza a kukoricát s másodsorban annál biztosabban hull ki az utóbbiból a zsizsik, ha

azt a rostálás előtt pl. egy félórával lapátolták, vagy zsákba szedték. Végül annál több zsizsik hull ki a kukoricából, mennél megfelelőbb a rosta: ha a rosta olyan liku, hogy az ép kukoricát még át nem bocsátja, de a zsizsikenél jóval nagyobb, akkor természetes, hogy a zsizsik is könnyebben átbukik rajta.

Gondunk legyen a magtárakra is, ha megfordult benne a mostani szállítási amerikai kukorica. Az ilyen magtárt, ha a kukorica elfogyott, rögtön alaposan ki kell takarítani. Minden kukoricahulladékot, szemetet össze kell separtetni és rögtön el kell égetni. Ki kell takarítani a magtár minden zugát, le kell separtetni a falakat; ki kell kotorni a lépcsők aljából, a vakablakból, a keresztkerendákról minden port, piszkot s mind el kell égetni. Egyszeri takarítással ne érjük be, ismételjük azt többször. Figyelmünk terjedjen ki a magtár külső falára is. Ha a megürült, vagy kitakarított magtárból a zsizsik a magtár külső falára szorul s már itt mászkál: separtesük ki innen is, még pedig mennél előbb, hogy valahogyan el ne szálljon. Ne feledjük, hogy e zsizsik leginkább akkor fog repülni, ha zavarjuk, ha már elég meleg az idő s ha tápláléka fogyatékán van. Egyébként minden kétséges esetben, vagy a zsizsikenek repülő formában való mutatkozásánál fölvilágosításért a m. kir. áll. *Rovartani Állomáshoz* (Budapest, Törökvesz-dülő, II, Debrői ú. 13) lesz jó fordulni.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Répa műtrágyázási kísérlet.** A m. kir. növénytermelési kísérleti állomás két évi répa műtrágyázási kísérletekből a következő következtetéseket vonja le: tekintet nélkül a talaj minőségére — úgy látszik csak a humuszban nagyon gazdag talajok kivételével — még a kálitrágya is képes igen nagy mértékben és jövedelmezően fokozni.

2. A műtrágya nem juthat érvényre trágyát igénylő talajon akkor, mikor bármily ellenséges befolyás a répa fejlődését és normális termésének kiépítését meggátolja. A mi oka a csekély termésnek, az — a talaj tápszegénységétől eltekintve — egyúttal oka a műtrágyahatás megbénulásának is.

3. Bár általában a takarmányrépa az istállótrágyát hálálja meg legjobban és istállótrágyával fokozható legolcsóbban a termései, mégis a friss istállótrágyába vetett répánál is figyelembe jöhet a foszforsavtrágyázás, sőt a kálifoszfátrágyázás is.

4. A műtrágya hathatósan szokta előmozdítani a répa fejlődését és ez által a termést nem egyszer biztosabbá is teszi.

+ **A baromfityesztés jövedelmezősége.** A baromfityesztés rentabilitása nagy mértékben attól függ, hogy milyen állatok ivadékaikat neveljük föl. A teheresség szerinti tyésztés elvének tehát itt is teljes egészében érvényesülnie kell, annyival is inkább, mert a baromfik termelőképességének megítélése nem nehéz. Jól berendezett baromfiudvarban az egyes baromfiak és különösen a tyúkok ügyis lábgyűrűvel vannak jelezve és ezen lábgyűrűkön számozással jelölhetjük meg az egyes tyúkokat. Ilyen módon könnyen megkülönböztethetjük őket egymástól és megfigyelhetjük, hogy melyik a jó tojós és melyik nem.

Még pontosabb eljárás az, ha fel is jegyezzük, hogy melyik tyúk mennyit tojt egy idény alatt, mert így kiválaszthatjuk azokat, amelyek nem fizetik meg az eleséget és helyükbe a legjobb tyúkok ivadékaikat kell fölnevelnünk. Az ezzel járó csekély fáradságnak néhány év alatt nagy haszna lesz, amit legjobban bizonyít egy német baromfityesztő pontos megfigyelése, mely szerint 1903/904. évben az általa tenyésztett olasz tyúkok tojáshozama 1 darab után 90 és 170 darab között változott és ennek értéke 5'83. illetve 11'52 márka volt, tehát a legrosszabb és legjobb tojó által szolgáltatott nyersjóvedelem között az utóbbi javára 5'69 márka különbség volt.

A. T. L.

+ **Penészes abrak etetése.** Ha búzánk vagy kukoricánk penészt kap, eladni nem lehet; ilyenkor takarmányként használjuk föl és odaadjuk állatainknak. Ez azonban sokszor hátrányos lehet a jószágra nézve, mert gyomorba, kólikát okozhat, sőt hasas állatok könnyen el is vetélnek tőle. Ha a szemtakarmány még csak tűrhetően penészes és fel akarjuk etetni, akkor először is szeleljük ki többször erősen, szárítsuk meg jól s lapátoljuk föl szélben, hogy a penészgombák nagy része kizáródjék belőle. Még ily eljárás után is főzzük ki, azután lassan tűzön s főzés közben legalább háromszor öntsük föl friss vízzel. Ha így járunk el s a főzethez egy csipet sót is teszünk, akkor a kártétel veszélyét lehetőleg lecsökkentettük.

A. T. L.

+ **Száritott sertéstrágya hatása.** 1903. évben száritott sertéstrágyával végzett szántótöltési és tenyészédes-kísérletekből kitűnik, hogy a száritott sertéstrágya burgonyatermésnél is megfelel a hozzá fűzött kiváncsalmaknak. Gyenge homoktalajon 20—30 q alkalmazása vezet sikerhez. Továbbá a tenyészédesekből kitűnt, hogy hatása még a harmadik évben is jelentékeny.

Könyvismertetés.

Gazdasági ügyirálytan. Irta: *Dr. Seyfried Károly*. Mezőgazdasági szakirodalmunk ismét egy jó munkával gyarapodott, a midőn fenti cím alatti munka a sajtót elhagyta. Szerzője a kolozsvári gazdasági tanintézet tanári testületének egyik ambiciózus fiatal tagja, ki a 21 ivre, 336 oldalra terjedő és 303 iromány példával felszerelt munkát gyakorlati gazdáknak és gazd. tanintézeti hallgatóknak szánta. Nézzük meg, mennyiben felelt meg kitűzött céljának.

A munka általános és különleges részből áll. Az általános rész a tárgy definícióját a tudományokhoz való viszonyát és felosztását tartalmazza. Tulajdonképpen egy bevezetés, mely azonban úgy mint a második rész, rendszerbe van foglalva.

Szerző a tárgy definíciójánál említi, hogy nemcsak a szó legszorosabb értelmében vett gazdasági fogalmazványokat öleli fel, hanem általában véve azokat, melyek a gazda életében fordulnak elő. Ebből kifolyólag helyesebb lett volna, ha szerző „A gazda ügyirátai vagy ügyirálytana” címet adott volna a munkának.

A különleges rész három fejezetre oszlik: levelekre, okiratokra és hivatalos iratokra.

A levelekről szóló fejezet két szakaszból

Mig a jelenlegi lanyha irányzat tart, szállítok utolsó évi termésű, szavatolt csiraképes, amerikai és olasz-magtól ment, arankamentes-

segre államilag ólomzárolt

80, 85 és 90 koronával 50 kilónként elegysuly budapesti raktáramból

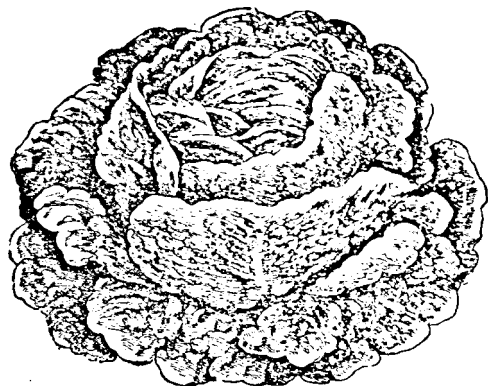
HALDEK

magnagykereskedése, József Főherceg ő csász. és királyi Fensége udvari szállítója, BUDAPEST, VII., KER., KÁROLY-KÖRÚT 9. SZ.

Lóheremagot

(stiriai heremagot)

1525

Kérje

a hires RADVANER-féle

kerti és gazdasági magvak főárjegyzékét

RADVANER magkereskedésétől, Budapest, V., Nádor-utca 8.,

mielőtt magvakat rendel.

áll. Az első szakasz a levelek lényegével, kel-
lékeivel és azoknak szállításával foglalkozik.
Szerző kétféle kelléket különböztet: belső és
külső kelléket. A belső kellékek a levelek
belső tartalmát tárgyalják; megtalálunk benne
mindent, ami a levelek helyes fogalmazására
vonatkozik úgymint: a felírásra (cim és meg-
szólítás), bevezetésre, tárgyra, befejezésre, keltre
és az aláírásra vonatkozó összes szabályokat.

A külső kellékek ismertetésénél kiter-
jeszkedik: a levélpapírosra, a borítékokra és
a különböző fajtájú levelek kiállítására meg-
csomagolására, illetőleg a borítékba való be-
tevése.

Mindezen kérdések vonaloz ábrákkal
vannak illusztrálva, amit eddig még ilyen
irányú könyvben nem láttunk és a miért a
szerző, mint ujtó, dicséretet is érdemel. Fon-
tosak ezen ábrák különösen olyan fiatal gaz-
dáknak, kik a szépírás megbecsülhetetlen kin-
csével megáldva nincsenek vagy pedig a
szimétriát, mint a szép kiállítás legfőbb kel-
léke iránt, érzékkel nem bírnak.

A levelek szállítása, bár röviden van
tárgyalva, de teljesen elegendő ahhoz, hogy a
posta intézménynek erre vonatkozó szabályai-
val megismerkedjünk belőle. Kár, hogy szerző
a telefon intézményt kihagyta a könyvből.

A második szakasz: általános viszonyokra
vonatkozó és üzleti levelekre oszlik. Elsők-
ből szerző csak azon legfontosabbakat tár-
gyalja, melyek a gazda életében legtöbbször
fordulnak elő, úgymint: meghívó, üdvözlő,
résztét, köszönő és mentegető leveleket. Az
üzleti levelek a mezőgazdaság minden ágára
terjeszkednek; még a hirdetések sem hagyta
szerző figyelmen kívül. Mindkét csoport 90
levélmintával van szemléltetendő téve.

A máodik fejezet az okiratokat tár-
gyalja. Szerző az okiratok belső és külső kel-
lékeit épp úgy, mint a leveleknél, részint le-
írja, részint pedig ábrákkal illusztrálja. Ott
találjuk az okiratokra vonatkozó bélyeg ille-
téli kimutatást is. Az okiratok két csoportban
tárgyaltatnak: mint nyilatkozatok és mint
szerződések.

A nyilatkozatokban szerző: a nyugtákat,
elismervényeket, vevényeket, szoros értele-
menben vett nyilatkozatok (törlési, bekebelezési
nyilatkozat), térítvényeket és hitbizományi
okiratokat ismerteti; valamennyit a gazdasági
életből vett 64 iromány példával világítja meg.

A szerződésekben is szerző csak azokat
vette fel könyvébe, melyek a gazda életében
lépten-nyomon előfordulnak. Előbb a szerző-
dések lényegét ismerteti, azután tér csak át:
az adás vevési, telepítési, parcellázási, osztály-
szállítási, csere, ajándékozási, fuvar, pénzköl-
csön, haszonkölcsön, kezes levél, engedmé-

nyezési, haszonbérleti és bérleti, szolgálati és
munka, választott bírósági és, egyezségi, meg-
hatalmazási szerződésekre, a váltóra, utal-
ványra, cselekre, a szerződési pontozatokra
és a szerződés ujtásra.

Különös figyelmet érdemelnek:

1. a telepítési és parcellázási szerződések.
2. a szállítási szerződések,
3. a fuvar szerződések.
4. a haszonbérszerződések,
5. a szolgálati és munkaszerződések; és

pedig azért, mert ezeket szerző, mint nagyon
fontosokat, a lehető legterjedelmesebben igyek-
szik megmagyarázni és jó példákkal meg-
világítani, bár a haszonbér szerződésekben
egy jó vadász terület bérleti szerződés hiány-
zik. Igaz, hogy szerző ennek fejében a gazda-
sági élet minden egyéb nyilvánulásaiból vett
példákkal bővebben pótolja ezen hiányt. Sőt
egy-egy példák ismertetésénél a szörszálhasoga-
tásig menő, ami azonban a tárgyra való te-
kintettel nem válik a munka kárára. A fuvar-
levélnél, postatakarékpénztári űrlap befizető
és csekkaplánál és több más példával szerző
minden rovat kiállítását külön ismerteti; ezt
eddig egy hasonló tárgyú munkában sem ta-
láltuk. Jó lett volna, ha szerző ebben a cso-
portban a társasági szerződést és különösen
a szövetkezeti alapszabályokat, alapszabály
tervezeteket és taggyűjtő íveket is ismertetné.

A harmadik fejezet a hivatalos iratokkal
foglalkozik. A munka nagyon helyesen hasz-
nálja ezen kifejezést, a több munkában hasz-
nált „ügyiratok“ kifejezés helyett, amennyiben
ebben a csoportban azon fogalmazványok tár-
gyaltatnak, melyeknek kiállítói bizonyos te-
kintetben függési, tehát hivatalos viszonyban
vannak vagy lesznek.

Ezen fejezet is épp úgy, mint a levelek-
nél, az első részben a kellékekkel, a második
részben magukkal az iratokkal foglalkozik. A
külső kiállítás itt is ábrákkal van illusztrálva.

Szerző a hivatalos iratokat: hivatalos
levelekre (beadvány, átirat, leirat, stb.) szám-
adásokra, jegyzőkönyvekre és becslésekre
osztja. A számadásokat, melyek a gazdasági
szakirodalomban külön önálló csoportot képez-
nek, kihagyta a munkából.

Ezen csoport is, úgy mint a többi, a
gazdasági életből merített példával van meg-
világítva.

A munka szerkezete tiszta és könnyen
áttekinthető; iránya világos, szabatos és hatá-
rozott, sehol sem érthetetlen vagy kétértelmű.

Szerző egyszóval a kitűzött feladatának
teljesen megfelelt, úgy, hogy a munkát gya-
korlati gazdáknak és gazdasági tanintézeti
hallgatóknak melegen ajánlhatjuk, annál is
inkább, mert mindent találunk benne, a mi a

gazdasági üzemmel járó fogalmazványokra
vonatkozik. Sok ügyvédi és más eljárási költ-
séget lehet vele megtakarítani.

Kiadja: *Vitéz A.* gazdasági szakkönyv-
kereskedése Kassán; megszerezhető ugyanott
6 korona árban.

-r.

JOGI TANÁCSADÓ.

Haszonbérleti vitás kérdés.

Kérdés:

1902. október 1-én bérbe vettem 12 évre
községünk II. jegyzőjének hivatali 17 hold
földjét, a haszonbéri szerződés a szokásos
forma szerint kötöttem azon megjegyzéssel,
hogy feleterület kalászsóval, fele kapással
használandó.

A folyó év február 10-én a II-od jegyző
I. ső jegyzővé választott, az ő helye pe-
dig új emberrel lett betöltve, így a haszon-
élvező személy megváltozott és ez az új
jegyző azt állítja, hogy megválasztása nap-
jától a föld az övé és rá ne merjek lépni,
holott az 1904/5. gazdasági év I-ső félévi ha-
szonbérlet még 1904. október 1-én kifizettem
a szerződés értelmében.

Megjegyzem még, hogy a 17 hold föld-
ből 16 holdat belucernáztam, még 10-et 1903-
ban, 6-ot 1904-ben.

Azt kértem azért először: Engem illet-
törvény szerint a jelen gazdasági év? 2-szor.
Ha a lucernásra ki nem tudunk egyezni, ki-
szántathatom-e? illetve ezen évben a szerző-
désemben megállapított felét kalászos és felét
kapás növénynyel használhatom-e?

Felelet:

A kérdésre csak úgy lehetne alapos fele-
letet adni, ha a szerződés birtokunkban volna.
Szokásos szerződési feltételek alatt sok min-
denfélét lehet érteni, mert minden vidéknek
meg vannak a maga szokásai. A kérdésre
tehát csak általános feleletet lehet adni.

A haszonbéri szerződés a kikötött határ-
idő letelte előtt felbontható:

1. Ha a bérlő elvállalt kötelezettségeinek
eleget nem tesz.

2. A birtok eladása esetére.

3. A bérbeadó vagy bérlő halála esetére.

Haszonbérleti viszonyára első sorban a 2.
pont irányadó, mert -- per analógiam -- a
járandósági föld haszonélvezetének megszűnése
olyannak vétetik, mint az eladás. Tehát ha a
szerződésben arra nézve semmi kikötés nin-
csen: a haszonbérlet bérbeadó haszonélvezeti
jogának a megszűnésével megszűnik.

Miután haszonbérlet a haszonbért a bér-
leti év elején kifizette: a méltányosság azt

Szalay Gyula

Műszaki-gazdasági cikkek, gépolaj és
vetőmagvak

nagykereskedése,

Budapest, V., Perczel Mór-utca 2-ik szám.

(Szabadság-tér 13.)

Legjutányosabb árak mellett szállít: *arankamentességre* államilag

ólomszárt Lóhere és Luczernamagot,

bármilyen kis mennyiségben is, eredeti quedlinburgi

Répmagvakat, Bükkönyt, Nyulszapukát

s mindennemű takarmány- és gyeplőmagot, ugyszintén

GÉPOLAJOKAT, KOCSIKENŐT, ZSÁKOT, PONYVÁT,

LÓPOKRÓCZOKAT

s minden egyéb gazdasági cikket.

1459

kívánja, hogy az idei bérleti év haszonélvezete még őt illesse; de ezen méltányos jogát törvényileg nem érvényesítheti. Neki csak az elérhető tiszta jövedelemnek 4 hónap és 10 napra eső részére van jogosultsága, azonkívül a haszonbérösszegnek február 10-től október 1-ig eső részére.

Feltéve, hogy a szerződésben bérbeadó részéről teljes kártérítési kötelezettség van megállapítva: abban az esetben haszonbérlet a befizetett évi haszonbér, a befektetés megtérítése és még egy évi haszonbér illeti meg. Igaz, hogy ezen kártérítési eljárás nem általános; lehet, hogy kérdésvető vidéken más szokások dívának.

A jogi álláspontra kegyezkedve, haszonbérlet sem tett eleget a haszonbérleti szerződésből kifolyó kötelezettségeknek. Mert a szerződés értelmében a kibérelt földet kapásnővénynyel és gabonaneművel kellett volna bevetni. Igaz, hogy a lucernával nem ártott a talajnak, sőt talán használt is neki; de a szerződésből kifolyólag ezért az 1. pont szerint — bár méltánytalanul is — felbontható a szerződés.

Dr. S. K.

EGYLETI ELET.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a lapszabályszerű *rendes közgyűlését* Kolozsvárt, 1905. évi *április hó 16-án*, vasárnap, *délelőtt 10 óra*kor fogja saját helyiségében (Petőfi-utca 7. sz. emelet) megtartani, melyre az egylet t. tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgató választmány jelentése az egylet 1904-ik évi működéséről.
3. Pénztári jelentés az egylet 1904-ik évi zárszámadásáról; ezzel kapcsolatban:
4. A számvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1905-ik évi költségelőirányzat megállapítása.
6. Határozat a Gazdasági Egyletek Országos Szövetségében való képviseltetés tárgyában.
7. A múlt évi rendes közgyűlés óta az egylet kebelébe lépett tagok bejelentése.
8. A választmány által esetleg átteendő ügyek

Kelt az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának Kolozsvárt, 1905. évi január hó 18-án tartott üléséből.

Cs. Szabó József,
egyleti elnök

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A gazdatiszti gyakorlati szakvizsgák eredménye.** A múlt hóban le folyt a gazdasági gyakorlati szakvizsgák első ciklusának eredményei most váltak ismeretessé. A gyakorlati vizsgára jelentkezők közül, a vizsgára bocsátott 349, ezek közül a sikeres vizsga alapján képesítő bizonyítványt nyert 300, a vizsgától visszalépett és nem kielégítő eredménnyel

vizsgázott vizsgázott 49 nem okleveles gazdatiszt. A tényleg vizsgázóknak több mint 9%-a intelligens, nagyobb gazdaságok vezetése és kezelésére alkalmas tisztnek minősített és már ez első évi vizsgán 300 nem okleveles gazdatiszttal gyarapodott az intelligens gazdatisztek gárdája. Ez első évi vizsgák kedvező eredménye minden bizonnyal arra fogja bátorítani a szakképzett nem okleveles gazdatiszteket, hogy a jövő évben tartandó vizsgákra még többen jelentkezzenek. A *debreceni* és a *kolozsvári* gazdasági tanintézeteken *egyét sem buktattak meg*. A *kassai* gazd. tanintézeteken 57 jelentkező közül négy nem jelent meg, 3 *megbukott*, Keszthelyen, 129 jelentkező közül 6 visszalépett, 23 pedig — tehát csaknem 20% *megbukott*. Már most aztán, hogy azok a vizsgázó bizottságok voltak-e az igazságosabbak, akik 0, vagy azok-e, akik 20%-ot buktattak meg, azt a földmivelésügyi miniszternek jó lesz eldönteni, mert ez alapján lehet majd a jövő évi vizsgálati rendet szabályozni.

— **A XV. déli bikakiállítás és vásár lefolyása.** A múlt évi szárazság nyomában járt szűk takarmánytermés következtében az idei kiállítás a múlt évihez mérten kiscokú visszaesést mutatott csak, amennyiben, valószínűleg a rossz kondícióban történt áttelelés miatt csupán 15 darab bikával volt kevesebb a múlt évi felhajtás. Be volt mutatva 58 darab 1—1½ éves, 44 drb. 1½—2½ éves, 8 darab 2½ évesnél idősebb megyeiek és 29 drb. idegen megyéből származott erdélyi-magyar fajtájú bika és így összesen 139 darab. A felhajtott anyag — főleg a Sz. Doboka megyéből származó — sok kívánni valót hagyott az idén is fenn, amennyiben, valószínűleg a folytonos iszlálóban tartás miatt, az idén is gyakori volt a hátsó lábak hibás alakulása (kard állás). A kiállítók jutalmazására kiadott 1080 korona, melyből 500 korona állami díjat képezett.

— **A Kisküküllővármegyei Gazd. Egylet** a vármegyei lóhertermelés előmozdítás és az arankatisztítás megkönnyítése céljából az 1904 évben tartott kiállítás alkalmával egy darab kiállítás folyamán működőben is bemutatott Kalmár-féle lóhertermelő rostát vásárolt azon elhatározással, hogy azt a vármegye székhelyén a vármegye gazdasági egyleti tagjainak mérsékelt díj ellenében rendelkezésére fogja bocsátani. Elérkezvén a lóhermagtisztítás ideje, a gazdasági egylet közhírré teszi, hogy az említett rosta a vármegyei gazdaközönségnek rendelkezésre bocsátatik. A szükséges hajtóerőt (kézi hajtóerőt) maguk az illető gazdák kell, hogy szolgáltatásuk. Használat után kötelesek a rostálás folytán előállott hulladékokat a helyszínről eltakarítani. A rosta használatáért métermárzsámként 2 korona használati díj fizetendő.

— **A Magyar Országos Állatorvos Egylet** XXV. é. rendes közgyűlését az állatorvosi főiskola dísztermében. *Nádaskay* Béla dr. alelnök elnöklete alatt tartotta meg, aki elnöki megnyitójában üdvözölte a nagyszámban megjelen tagokat, majd rövid visszajelentést vetett az egyesület múlt évi működésére. Utána *Rätz* István dr. tanár, egyesületi titkár terjesztette elő az évi jelentést, amelyből kitűnik, hogy az Egyesület számos fontos szakkérdésben tett előterjesztést a kormányhoz.

Két folyóiratot és egy állatorvosi könyvtárat ad ki tagjai részére, A múlt évben öt szakulást tartott melynek tárgya 14 szakszerű előadás volt. A lejárt pályázat alapján *Hetzl* Henrik kir. állatorvos, „A fiatal szarvasmarhák scarlatinoidja” című munkája polyadijat nyert. A segélyalap jövedelméből 900 korona segélyt utalt ki a segélyre szorult özvegyeknek és árváknak. *Gracsányi* Gyula állategészségügyi főfelügyelő javaslatára a közgyűlés *dr. Rätz* István titkárnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott buzgó és sikeres működéséért, Az Egyesület vagyona 110,000 korona. Elhatározta továbbá hogy a múlt évi bevételi maradékból újabb 2000 korona segélyt szavaz meg a VIII. nemzetközi állatorvosi kongresszus céljaira, azonkívül 1000 koronát szavazott meg a segélyalapra. A f. é. bevételek 22,000 koronában, a kiadások pedig 21,000 koronában állapították meg. Ezután a választásokra került a sor. *Tormay* Béla címzetes államtitkár lemondása következtében az elnöki tisztségre *Hutyra* Gerencz dr. főiskolai rektort, a lemondott alelnök, *Gracsányi* Gyula állategészségügyi főfelügyelő helyébe alelnökül pedig *Krutz* Ferencz állategészségügyi felügyelőt választották meg. Azonkívül a közgyűlést *Tormay* Béla címzetes államtitkár az Egyesület tiszteletbeli elnökévé, *Rátonyi* Zoltán és *Junger* Sándor fővárosi állatorvost pedig a segélyalapot kezelő bizottság tagjává választotta. Végül örvendetes tudomásul szolgált, hogy *Azary* Ákos dr.-nak az állatorvosi tanintézet volt tanárának emlékoszlópa, melyet *Telcs* Ede jeles szobrászművész készít, a főiskola kertjében még a folyó évben felállítható lesz.

— **Csemete és ojtványkiosztás az állami telepekről.** Községek és magánosok oly nagy számmal folyamodtak az állami faiskolákban és telepeken e tavasszal kiadás alá kerülő ojtványokért és csemetékért, hogy a földmivelésügyi miniszterium VII. A. 2. ügyosztályát képző Országos Gyümölcsészeti és Fatenyészési Miniszteri-bizottság a legodaadóbb munka és külön hivatalos órák felhasználása mellett is alig győzi az ezerszámra beérkezett kérvények feldolgozását. A munkát azonban már e napokban teljesen kész lesz és mihamarabb megkezdődik a folyamodók értesítése mellett az adományozott ojtványok, csemeték és ojtóveszők kiutalása, hogy idejére megkaphassák mindenki a kérelmezett fákat.

— **Országos borvásár Sopronban 1905.** április 30-tól május 3-ig. A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” hivatásos kötelességének tekinti a *hazai bortermékek fogyasztását* lehetőleg fokozni és a *borforgalmat* elősegíteni, illetve ennek útjából az akadályokat elhárítani. Egyéb céljai a botvásárnak: a *pinceszőlés javítására, jellegzetes fajborok előállítására* jótékony verseny támasztása által közreműködni; a *fogyasztó közönségnek* és a bel- és külföldi *borkereskedelemnek* módot nyújtani, hogy az a *természetes magyar borok kitűnő minőségéről* közvetlenül meggyőződést szerezzen; hogy mindkettő az országban levő *borkezesletekről, a beszerzési forrásokról* tudomást nyerjen és ily formán a *közvetítési díjak* lehető mellőzésével a borok olcsóbban legyenek a fogyasztó közönség rendelkezésére bocsáthatók.

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság		a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság	
resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége			
Mezőgazdák különös figyelmébe!			
Eltörhetetlen tégelyacéleletej. Páncélacél-kormánylemezek. Magasított acél-ekéfej. 1457 Porvédő kerekek. Acél gerendely.			
Tiszta acélananyag s a j á t hámorainkból.		Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.	
Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnyecím: „Agraria” Budapest,		Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.	

Ezért is ezen III. országos borvásár oly időben rendeztetik, a mikor az új borok már a második fejtésen átmentek s így bemutatásra alkalmasak és oly helyen lesz megtartva, amely a határszéli fekvésénél fogva külföldi vevők által is könnyen felkereshető.

A vásár rendezősége gondoskodni fog arról, hogy a vásárra az összes magyar borkereskedők és vendéglősök külön meghívassanak, azonkívül több ezer meghívót szándékozik külföldi, főleg osztrák, svájci és német kereskedő és vendéglős címekre szétküldeni.

— **A lóheremag tisztítása.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet heremagtisztító raktárában teljes erővel folyt a folyó évben is tanúságot szolgáltatva arról, hogy a gazdánál elterjedt már az a tudat, hogy csak tiszta mag elvetése után lehet a lóhere termelésnél eredményt elérni. Az E. G. E. heremagtisztító raktárában megtisztított és olmoztatott eddig 716 méter mázsa lóhere- és lucernamag. Azok, a gazdák akik még tisztítani, és olmoztatni akarnak, jól teszik, ha minél előbb elküldik lóheremagjukat, nehogy aztán a vetésre mér késő legyen.

— **A hernyóirtás ideje.** A m. kir. földm. miniszter a múlt ősszel felhívta a közigazgatási hatóságokat, hogy a mezőrendőri törvénynek a hernyóirtásra vonatkozó rendelkezést hatóságuk területén hirdessék kis és folyó évi márczius végéig való szigorú végrehajtásáról s a végréghajtás ellenőrzéséről is gondoskodjanak. Minthogy a hernyóirtás ideje már idestova vége felé hőzeledik, illetékes helyről újra figyelmeztetik az érdekelt összes hatóságokat, de a gazdákat is, hogy a fenti rendelkezésnek márczius végéig okvetlenül eleget tegyenek. A földmívelésügyi miniszter az idén is több vármegye területén meg fogja vizsgáltatni, hogy a hasóságok és gazdák miként feleltek meg a törvény parancsának.

— **A legújabb kertészeti kézikönyv az 1905. évre „Műhle tanácsadója a kertmívelésben“.** A legjobb kertészeti kézikönyv magyar és német kiadásban, különösen a magyarországi viszonyokhoz alkalmas magyar nyelven. Különös értékkel bír kertbirtokosok és mezőgazdákra nézve, mivel mindazt tartalmazza, mit egy a kertbirtokosnak mint a kertésznek egyaránt s mindenekelőtt tudnia kell, hogy kertjeiket eredményesen ápolhassák. Ezen csinos kivitelű, 170 oldal terjedelmű kézikönyv külön elárulitva nem lesz, csakis a temesvári Mühle Vilmos kertműipari cég vevői kapják ezt megrendeléseikhez ingyenes mellékletként bérmentesen csatolva. Minden kertbirtokos érdekében ajánljuk e művet.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:
Felelős szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.
Segédszerkesztő:
ÉBER ERNŐ

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Értesítés.
Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“
részerő

Kolozs és több szomszédos megye területére
ingatlan jelzálog kölcsönök
„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálom.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzüintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem teljesen költséges.

Teljes tiszteléttel 1243
Erdélyi erdő-faanyag és bányáügynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

— **A gazdaközönség figyelmébe!** Van szerencsénk a t. gazdaközönség szives figyelmét felhívni arra, hogy a Hungária műtrágyagyár Erdélyben 100 mm 40%-os stassfurti kálitrágyával rendelkezik, mely mennyiséget kisebb tételekben felette előnyös ár mellett szállíthatná. Felvilágosítást ad a Hungária műtrágyagyár, Budapest, V., Fűrdő-u. 8. sz.

— **Gazdasági segédnek** irodai és külső teendők végzésére ajánlkozik egy gazdasági tanintézeti hallgató, akinek e téren már gyakorlata van. Az állást azonnal elloglalhatja. Igényei szerények. Cim a kiadóban. (1539.)

— **A „Fiumei kávébehozatali Társaság“** kolozsvári fióktelepe, Mátyás királytér 12. szállit bérmentve és vámentesen **eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacuot.** 1436.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.
Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. leszámit. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA
utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.
kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT
sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.
Árjegyzet és szaksterű felvilágosítás ingyen.
Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA
utján szállit csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egytelmes acél-ékeket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket, Szecskavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfiteenyésztés, gépek és eszközök, tejfelepek, ezukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erótkarmányok. Derhymelasse, szák, ponyva stb. stb.

Irodalmi Megjelent
KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSÁ
Jelentés! Könyv-, mű- és zeneműnagykereskedésénél
az 1905. évre szóló
Hasznos Könyvnapár,

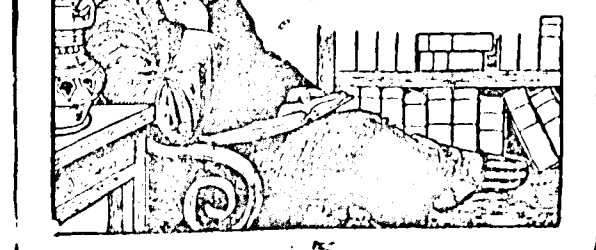
mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felöleli a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit **bibliographiai csoportosításban.** A könyvnapárban előforduló műveket **csekély havi részletfizetésre szállítjuk.**

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű **díjlatlanul és bérmentve** segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szivesen küldjük a német irodalom felőlő gazdag tartalmú könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket. **Czégünk,** mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, **még a legszegényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módokkal, csekély részletek mellett beszerezhesse.**

Tessék Régni az 1905. évi Hasznos Könyvnapárt díjlatlanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa
Könyv-, mű- és zeneműnagykereskedés és kiadóvállalat
Budapest, Ujvilág-utca 16.

— **Eladó széna!** Kolozs megyében Válaszút-hidalmási útvonalon, vasúttól 20 kilométernyire 10 vagon prima búkköny és rétiszéna eladó. Cim: a kiadóhivatalban. 1545.

Magyar Jelzálog-Hitelbank
Képviselősege Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.
4%-os és 4 1/2 %-os
Záloglevélkölcsönöket
nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: **50 évi törlesztéssel 4-95 százalék,** nagyobb városokban fekvő házakra 4 1/2 % évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2 %-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 4 1/2 % évi törlesztéssel 5-65 % évi részletfizetés mellett.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfai adnak véleményt. (1001.)
A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4 1/2 %-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségekötvények

„KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE“

földbirtokokra a következő módozatok mellett nyújt törlesztéses jelzálogkölcsönöket:

4 1/2 %-os záloglevelek alapján készpénzben 100-as árfolyammal

50 évi törlesztésre	5.46 %-ra
40 " "	5.80 "
30 " "	6.50 "
20 " "	8.00 "

4 1/2 %-os záloglevelek alapján készpénzben 98-as árfolyammal

50 évi törlesztésre	5.26 %-ra
40 " "	5.60 "
30 " "	6.30 "
20 " "	7.80 "

4 %-os záloglevelek alapján készpénzben 95-ös árfolyammal

50 évi törlesztésre 4.90 %-ra.

Az évi díjrésztetek mindig utólagosan fizetendők.

A kölcsönt az intézet nem mondhatja fel, a míg a kölcsönt vevő azt részben vagy egészben storno díj nélkül fizetheti vissza.

Bővebb felvilágosítással szolgál a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet“ Képviselősege Kolozsvárott Jókai-utca 4. szám alatt d. e. 9—12 óráig.

Birtok vétel.

Egy jó minőségű birtok kerestetik megvételre. 1541.

Ajánlatok kéretnek e lap kiadó hivatalába.

Eladó

mult évi, tiszta fehér
búza-szalma
350 mmázsa,
mmázsa 3 kor. 60 fill.

Átaljában is megvásárolható
Oláh-Kocsárdon
DEMÉNY DÁNIEL
birtokosnál, u. p. és vasuti
állomás **MAROS-CSAPÓN.**

1522

Óvári répamag

duppai zab, tavaszibúza, zárttoku
kék mák, pernai lenmag, „fűmagvak“

MAGYARBIKÁK

pekingi kacsák, emdeni ludak és
1484 tojások állandóan kaphatók:

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Konca.

Posnansky és Strelitz

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám.

Gyár: ERZSÉBETFALVA

Ajánlanak:

Aszfalt,

1533

Fedőpapirlemez,

Kátrány,

Carbolineum,

Carbolsav,

Creolin-t stb.

== legjobb minőségben, jutányos árak mellett. ==

Lapusnyaki magfengeri

kapható a cső közepéről morzsolva 100 ki-
lónként 24 koronáért. Jó talajban az
összes sima szemű fajták között a legbőter-
mőbb, 100 kiló csőves 86 kiló szemet ad.

Gr. Lázár László uradalmi Lapusnyak
u. p. Hunyad-Dobra. 1530

Url Rezső Sertéseket

sertésbizományos

sovány és hizott álla-
potban a legmagasabb
napi árakon értékesít.

BUDAPEST,

VIII., Bérkocsis-utca 12.

1534.

Wertheimer József

1391

mezőgazdasági szesz-,

szeszfinomító, sajtolt

szeszélesztő gyára és

tejgazdasága

Kolozsvár, Árpád-út 38.

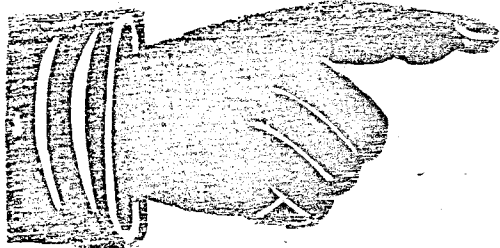
Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárból.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárást
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadatik. 1351.

JAVITOTT EGYETEMES EKE (Jurenák Miklós szabadalma.)

Ezen eke előnyei: 1. Az egyszerűség, könnyű és gyors kezelhetőség, tartósság. — 2. Munkaközben le- és felállítható — 3. Keltős csoroszlója a gyepes, zombékos nádas talajt nemcsak jobban megporhanyítja, de száraz állapotban is apróra szántja. — 4. Bármily vegyületű talajon használható — 5. A talajt jobban megfordítja, ha legszélesebb s legmélyebb szántást (10-12 hüvelyknyit) eszközöl is, mint más ekek. — 6. **Kevesebb vonóerőt igényel, bár munkaképessége száraz talajon 30%-kal több és 100%-kal jobb.** — 7. Rögös, feltöltött zombékos talajon is a rögzített kerékkel nyugodtabban jár. — 8. Nagyobb kereke vízszintesebb vontató állást idézvéen elő, a taliga az eke-testet nyugodtabban vezeti. — 9. **Elzárható s így az egyenletes mélység szabályozható.**

Ekék árai, Budapesten IX. Mártón-u. 37.

D. 10. M. N. eke acél ekefejjel és csoroszlóval 90 K
D. 8. M. N. eke " " " " 85 K
D. 7. M. N. eke " " " " 80 K
Elzáró készülék külön " " " " 4 K

Tekintetes **Jurenák Miklós** urnak
Budapest.

A Jurenák-féle szabadalmazott javított egyetemes ekét alkalmam volt teljesen száraz és kemény tarlószántás közben megfigyelni s örömmel kellett t pasztalnom, hogy a szántás akadálytalanul és kifogástalanul feltűnő csekély vonóerő felhasználásával volt végezhető. Különös előnyök ismerem el a könnyű beállítást, a kevésbé komplikált eketaligát valamint a módosított „önvezeték“-készüléket, mely az ekének állandóan biztos járását lényegesen elősegítette. Az eke gerendéjére alkalmazott második csoroszlója nem kevésbé előnyösnek bizonyult. Nézetem szerint ezen javítások a szántás tökéletesítését nagy mérvben elősegítik s örömmel üdvözlöm ezen sikeresnek ígérkező hazai találmányt,
Budapest, 1904. július 22-én

Vidats Elemér

a Magy. Mezőgazdák Szövetkezte géposztályának vezetője.

Tekintetes **Jurenák Miklós** urnak
Budapest.

A Jurenák Miklós-féle szabadalmazott ekét a mai napon rendkívül száraz táblába megpróbáltam és a leírt állításokat nemcsak túlzottan nem tartom, de azokat a leírásnak teljesen megfelelőnek találtam. A 9. pontra nézve pedig határozottan áll az állítás, mert a csoroszlót a „Sack“ féle ekére alkalmazván éppen úgy dolgozott, amint ez a 9. pontban körülírva van. Az ekét tengeri és dohányföldben nem próbálhattam ki, mert még ilyen tarló nincs, ezért a 7. pontra határozott véleményem nem mondhatok — Egyelőre további kísérletezés végett sziveskedjék egy darab 10-es ekét és 6 darab 10-es csoroszlót küldeni.

P.-Czinkehát, 1904. július 18.

Barok József

okleveles gazda, szatmári püspökségi uradalmi bérlő.

Tekintetes **Jurenák Miklós** urnak
Budapest.

A gyakorlatilag bemutatott eke (Jurenák Miklós-féle szabadalom) arról győzött meg bennünket, hogy: 1. egyszerű és könnyen kezelhető; 2. hogy munkaközben le- és felállítható; 3. keltős csoroszlója a gyepes talajt jobban megporhanyítja és a nagy szárazság dacára apróra szántotta; 4. a talajt jobban megfordítja. 5. több vonóerőt nem igényel; 6. a taliga az eketestet nyugodtan vezeti.

Kelt, Versegén, 1904. május 30.

Kövér Péter br. Podmaniczky Géza urad. intézője és bérlője.

Ferber Béla nagybirtokos.

Rusznayk Gábor bérlő

Polaček a selypi cukorgyár gazdasági intézője.

Tekintetes

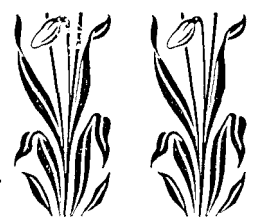
Jurenák Miklós urnak

Budapest.

Az eke az uradalomban megpróbáltatott egy gyepes és lejtő területen. Hat ökrök húzta, szilárd-ágot is próbálva. Igen sok előnye van az eddigi használatban levő ekek felett — különösen könnyű kezelhetősége — és két csoroszlója igen jól végzi a porhanyítást.
O. Dalmád, 1904. május 1.

Hainrikffy Pál,

Dőry József uradalmi intéző.

A „Köztelek“ 1905 évi 7 ik számában, a szászbereki uradalomhoz próbára kiadott ekéről, az O. M. G. E. az alábbi bírálatot közli:
„A Jurenák-ekék bármily széles fogás mellett biztosabban jár, mint akár Sack, akár Schutleworth-, akár a Bächer Melichár-eké. A szarvát nem kell tartani, a mi nagy előny, mert a béres a figyelmét az ökrök egyenletes húzására fordíthatja inkább.
A vendégsoroszlója kitűnően működik egész taposott földben is elég jól végzi az előporhanyítást, fagyos földnél azonban leveendő. A kormány hasonlább lévén a régi Vidacséhoz, a Sacknál sokkal jobban fordít és ez által tisztább barázdát is hasít, miáltal azután az utána jövő eke munkája könnyebb.

A menésközbeni mélység szabályozása egészen jól bevált, elég könnyen kezelhető és kifogástalanul működött is. Ezen készüléknek előnye csak kondícionáltnál nehezebb talajoknál tűnik ki, ahol néhány öl hosszban kinyomja az ekét, a következő pillanatban pedig már beszívja. Sack „D. 10. M.“ jelű ekével igen kötött mély fekvésű fekete szurkos talajnál kevesebb vonóerőt igényel a Jurenák, mint a Sack-eké. A mellékelt diagramm szerint a Jurenák-eké 210, a Sack-eké 230 kg. átlag vonóerőt igényel.

Hátrányai a mi bírálatunk szerint: *

A tengelyen elhelyezett öntvény hordja az egész ekét, hozzá van erősítve majdnem minden, már most ha egy ilyen öntvény megszakad, az egész történet újonnan kell megrendelni. Egy ekénél pedig igen fontos az, hogy hármelyik része szakadjon is, az könnyen és bármilyen kovács ált. l is pótolható legyen. A nagykerék tulságos nagy és a nagysághoz gyenge. Ha egy ilyen kerék az alföldi őszi s-raknál befonódik, pedig befonódik, okvetlen törik is.

Jobb szerettem volna, ha a tengely is két darabból lett volna, mint így egyből, de hát ez lényegtelenebb a többinél. A szántóvas könnyen kezelhető, le és felrakható. A tartósságáról az egyes részeknek még most nem nyilatkozhatom, ezt csak a használat folyamán mondhatjuk meg. Mindenesetre megérdemli az eke, hogy minden gazdaság próbát tegyen vele, én részemről hibáit elenyészőnek tartom előnyeivel szemben.”

* A bírálat javítva lett.

1542

Blantz Jenő, urad. főtiszt.

Lóherét,
Lucernát,
Répamagvakat
és egyéb vetőmagot,
Gépolajokat és kenő-
anyagokat,
Kocsikenőcsöt,

Zsákot, ponyvát,
Kátránytermékeket
és minden e szakmába
vágó gazdasági szük-
ségleti cikket,
megbízható jó minőségben,
legjutányosabb árban ajánl

Kramer Lipót
nagykereskedő
BUDAPEST, V.,
Kálmán-utca 3.
Sürgöny cím: „Ceres” Budapest,
TELEFON: 38-11.
Árjegyzékkel és részletes
külön ajánlattal díjtalanul szol-
gálok. 1531.

Számtartó kerestetik. Földmives-
iskolát vég-
zett, fiatal, nőtlen, gazdasági gyakorlattal bíró egyén kerestetik, aki
számtartói állást hajlandó elfogadni. Bővebb fölvilágosítást az Erdély-
részi Gazdatiszti Egylet titkári hivatala ad.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzó. 1475

Sárga János, Kolozsvárt

ékszerész, mü-ötövös, egyházi szerek műintézete.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát
arany-, ezüst nemükben, drá-
gakő-ékszerekben, valamint An-
gol, Francia és Berndorfii különlegességekben.

Kitünően berendezett műtermében készít ezüst-
nemüket, ékszereket, valamint magyar disz-
ékszer és egyházi felszereléseket. 1416

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

BABÓS és TÁRSAI

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe
újabbán egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk,
ennélfogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyrabecsült vevőinket
gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkeket, amelyek egy gazdaságban szüksé-
gletnek, u. m. **Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak, vaslemez-
ek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek, Kötél és lánczár-
uk, Beocsini-Cément, Gipsz, nádfonat, Carbolineum, Kátrány, mindennemű
Festékárak, Gépszíj, Gépolaj, Gépzsir, Kocsik-
enőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelő-
lemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadal-
mazott tejkannák** stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Báró Bánffy János úr
öméltósága szilágynagyfalusi
uradalmába egy földmives iskolát
végzett, komoly gondolkozású és do-
logszerető s feltétlenül józan életű
ispán kerestetik **Julius 1-sőjéni,**
esetleg előbbi belépésre. Az
illető tanyán volna alkalmazva s így
csakis nős egyének ajánlatukat eddigi
működésük és fizetési igényük közlé-
sével s bizonyítványaik másolatával —
melyek vissza nem adatnak — küldjék
be Dénes Ferencz uradalmi tisztar-
tóhoz Szilágy-Nagyfaluba. 1529

Méltóságos Gróf WASS BÉLA úr
szentgothárdi gazdaságában eladó
100 q. vetni való 2 éves

„TENGERI.”

Ára helyben 22 korona per q. — Szamosujvárt:
esetleg a kis-sármási állomásnál átvéve, vevő
zsákjában 23 korona.

Tekintettel az 1904. évi tengeri termés csekély csiraké-
pességére — nagyon ajánlom.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad:

Kezán János gazdatiszt Szent-
Gothárd, u. p. Czege. 1527

Erdélyrészi gazdaságban mérsékelt igényű gazdasági
intézetet jól végzett és gyakorlati bizonyítványokkal ren-
delkező nőtlen vagy kis családú

gazdatiszt

f. évi májustól alkalmazást nyer. Szőlőkezelés-
ben, valamint tehenészet és cukorrépa termelés-
ben, oláh nyelvben jártasok előnyben részesülnek.

Ugyanazon birtokos szomszéd birtokán ispáni állás,
intézetet végzett, szorgalmas, komoly ifjuval betöltendő.
Mindkét állásnál feltétlen józan gondolkodás és élet meg-
kivántatik.

Folyamodványok Budapestre, Ferenciek-tere
3. szám, második emelet ezimzendők. 1540

Akáczmag csemeték, 2 évesek ezre 3 korona, válogatott 6 korona. — **Spárgagyökerek** ezre 10 korona. A fajok ezek: argenteuilli, conover, eibenschützi. — **SZABÓ LAJOS** kertészete **APOSTAG.** 1519

Gróf Teleki László Gyula

uradalmából származott és államilag ólmozott

Lóhere vetőmag

a kolozsvári közraktárban 50 és 100 kgrammos zsákokban kerül eladásra.

Értekezhetni a közraktár igazgatóságánál és Szilágyi Ferencz urad. jószágfelügyelőnél Kendi-Lónán, (posta helyt.)

1516

Államilag ólomzárolt

kizárólag legmegbízhatóbb eredeti

Erdélyi, Háromszéki és Erdővidéki

LÓHEREMAGYAK

és ólomzárolt luczernamag legjutányosabban beszerezhető

Az Erdélyrészi Tárházakban Kolozsvárt.

Mintázott ajánlatok kívánatra bérmentve küldetnek. 1508

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokny — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kissébbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Magyar Agrár- és Járadékbank
Részvénytársaság

Budapest, V., Erzsébet-tér 9. sz.

Igazgatóság: madarasi Beck Nándor (elnök), Barta Arnold (vezérigazgató), madarasi Beck Miksa, gróf Boos-Waldeck Fülöp, Bujanovics Sándor (elnökhelyettes), Dorizon Lajos, báró Herzog Péter, dr. Králik Lajos, Minkus Jenő, Thors J. Henrik, Vöröss Sándor (igazgatósági tagok). Czig-vezetők: Fábri Samu és dr. Schöber Béla (igazgatók), Szántó Frigyes (igazgató-helyettes), dr. Feller Frigyes (vezértitkár), Szathmáry Gyula (pénztárfőnök).

Kölcsönöket ad és hitelt nyújt földbirtokokosok és mezőgazdák részére telekkönyvi bekebelezés vagy más megfelelő biztosíték ellenében.

Átvesz pénz tételeket folyó- és cheque-számlára.

Eszköztől lízományi üzleteket, felezet mellett, úgy a budapesti, mint bármely külföldi tőzsdén.

Kölcsönöket nyújt a phyloxera-pusztította hegyi szőlők felújítására az 1896. évi V. t.-cz. alapján. E kölcsönöket a földművelésügyi és pénzügyi magyar királyi miniszterektől kinevezett tagokból s a bank megbízottaitól alakult bizottság engedélyezi. A visszafizetés kezdődhetik a telepítés megkezdését követő 5-ik évben s a tartozás 15 egyenlő évi részletben törlesztendő. A kölcsönök felvétele, lebonyolítása és telekkönyvi biztosítása czéljából kiállított minden irat, beadvány, okmány és nyugtatvány, valamint a kölcsönök telekkönyvi bejegyzése és törlése — az 1896. évi V. t.-cz. 18 §-a értelmében — bélyeg- és illetékmentes.

Az ezen kölcsönök alapján a bank által kibocsátott 4°-os szőlőkötvények és azok szelvényei az 1896. évi V. t.-cz. értelmében a tőkekamat és járadékadó, valamint az általános jövedelmi pótló és szelvény-bélyegilleték alól, úgy minden más bélyegkötelezettség, illeték és adó alól mentesek, óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek, ugyszintén a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére szolgáló és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédség és m. kir. csendőrségnél házassági óvadékkul felhasználható, nemkülönben úgy a cs. kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkal és bánatpénzül, az osztrák-magyar-bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank által alapszabályszerűen megszerzett követelések és értékek alapján kibocsátott 4°-os járadékjegyek, kamatszelvevényeinek beváltása az 1875. évi XXII. t.-cz. 6. §-a értelmében a tőkekamat és járadékadó levonása nélkül történik s úgy a járadék-jegyek, mint kamatszelvevények a m. kir. pénzügyminiszter 98070—1899. szám alatt kelt rendelete értelmében illetékmentességben részesülnek. Visszafizetésre kerülő járadékjegyek a névérték 102°-ával levonás nélkül váltatnak be. Ezen címletek a közigazgatás, valamint az igazságügyi igazgatás összes ágazatában üzleti biztosítékkal és bánatpénzül és az osztrák-magyar-bank fő- és fióküzleteinél kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank 4°-os zaloglevelei február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben kamatoznak s kamatszelvevények az 1899. évi XXX. t.-cz. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E zaloglevelek — a melyek ötven éven belül sorsolás után teljes névértékben fizetettek vissza — ugyanezen törvény-cikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek, ugyszintén a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére, szolgáló és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. és kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédségnél és a m. kir. csendőrségnél házassági óvadékkul felhasználható, nemkülönben úgy a cs. és kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkal és bánatpénzül, az osztrák-magyar-bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank 4°-os vasuti járadék-kötvényei május 1-én és november 1-én utólagosan esedékes félévi részletekben kamatoznak s kamatszelvevények az 1897. évi XXXII. t.-cz. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E vasuti járadék-kötvények — a melyek 70 éven belül sorsolás után teljes névértékben fizetettek vissza — ugyanezen törvény-cikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek, ugyszintén a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére, szolgáló és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. és kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédségnél és a m. kir. csendőrségnél házassági óvadékkul felhasználható, nemkülönben úgy a cs. kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkal és bánatpénzül, az osztrák magyar bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

1537

2000 drb I-ső osztályú gyökerez Rajnai Riesling szőlőoltvány Riparia Portalis alanyon eladó Ezere 150 korona.
Értekezhetni **Babós és Társai** Vasüzletében
Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 25. szám. 1544

McCormick Harvesting Machine Comp.

(Chicagoí aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kévekörtógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla” kévelőtőfőnál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rügös boronák, kultivátorok, szénaforgatók, kucorlova-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. 1524 Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

A lanyha irányzat következtében a
lóheremagnak

folyó évi január hó 1-én megjelent főárjegyzékemben rovatolt
 árát hatályon kívül helyezem.

Mintákat és nagyobb szükségletnél előnyajánlatot szívesen
 küldök. Kérem a 4, 4_a és 4_b jelzésű mintákat a más-
 ————— honnét eredőkkel összehasonlítani. —————

A mostani árak 50 kilónként következők:

4. számú prima primissima 95 korona

(tisztaság 98%, csirakéesség 98%)

4_a sz. legelsőrendű 93 korona

(tisztaság 98%, csirakéesség 97%)

4_b sz. elsőrendű 92 korona

(tisztaság 96%, csirakéesség 96%)

Utolsó évi termésű, szavatolt csiraképes

4_c sz. lóhermag 85 korona

4_d sz. lóhermag 80 korona.

Az arankamentességet a kir. magvizsgáló állomás ólomzára igazolja.

Olasz és amerikai lóherét nem forgalmazok.

Azonkívül a legjutányosabb **napi áron** ajánlom az összes most
 vethető **gazdasági magvakat.**

Mauthner Ödön

es. es kir. udvari magkereskedése

1383

VII., Rottenbiller-u. 33. sz. **Budapest** IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

1458

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET, ipari czélokra alkalmas compound lokomobilokat, szesz- és benzin-motorokat,

MILLENIUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Az „Athenaeum” irod. és nyomd. r.-társulat kiadásában megjelent

Gazdasági Művek.

Bakay N. Kendertermelés	3.—	Roboz. Szénkéreg alkalmazása	3.—
— Lentermelés	2.40	Rodiczki. Keresk. és ipari növények. 2 köt.	4.80
Baranyay. Konyhakertészet	3.40	— A juh és gnyaju ismertetése	4.—
Brümmer. A takarmányozás gyakorlata	4.—	— Gyakorlati répatermelés (2 kiad.)	2.—
Göthard S. A városi hulladékok értékesítése	3.—	— Gazdasági tanácsok (Új kiadás).	3.—
Grubiczy G. Tyukok	—60	— Takarmánytermesztés	3.—
— Baromfitenyésztés I., II.	3.60	Rovara F. Répatermelés	5.20
Hilgard. Szikes talajok öntözése	2.—	Schmid J. Józágaink rendezése	2.60
Kenessey K. Trágyakezelés	1.—	Semler. Gyümölcsértékesítés	2.—
— A buza vetőmag	1.—	Sporzon. Mezőgazdasági üzenetan	5.60
Kiss-Verner. Aprójszág tenyésztése	2.40	— Mezőgazdasági számvitelan	4.—
Lázár. Gazdasági segédesszközök	3.60	Szabó A. A házi állatok bonczana	8.—
L-coteux. A csalamádé és egyéb takarmányok	4.—	Szalay. Burgonyatermelés	3.—
Milhofer. Mezőgazdasági munkáviszonyok	6.—	Szilassy Z. Fű-féle takarmánynövények	4.—
Mittermeller. Szeszgyártás	2.—	Szűts Mihály. Mezőgazdasági becsléstan	4.80
Molnár I. Szőleink ujjaalakítása	2.40	Tormay. A szarvasmarha I.	4.—
Ottó-Benes. Rózsatenyésztés	1.80	— II.	8.—
Papst. Szarvasmarhatenyésztés	10.—	Vadászműszótár, magyar-n. és n.-magyar	1.60
Praznovszky. Dohánytermelés	2.—	Wolf. Okszerü takarmányozás	4.—
Raiffeiseln. A hitelszövetkezetek	2.—	Zlamál V. Állatkor- és gyógytan	11.—

Kaphatók az Athenaeum r.-t. könyvkiadó hiv.-ban (VII., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelent alábbi műveket különösen

Vadászat kedvelők figyelmébe ajánljuk:

Diezel-Mika. Az apróvad vadászata	20.—
Fónagy. A vizsla idomítása	6.—
Hynsphil. Az angol vizsla	4.—
Mika. Vizslaidomítás kötve	2.40
Hanusz István. A növények világából	3.—
— A fák birodalmából	4.20
Balkay Adolf. A szarvas és vadászata diszköt.	10.—
Bárony István. Magyar természeti és vadászati képek, diszkötésben	13.—
— Vig világ, diszkötésben	24.—
— Erdőn, mezőn, diszkötésben	20.—
— Mulattató vadászrajzok, diszkötésben	8.—

Kiváló művészek remek, eredeti rajzaival és műmellékletekkel.

Kiadta az Athenaeum irod. és nyomda r.-t. (Budapest, VII., Kerepesi-út 54.) és megrendelhető ugyanott, mint minden hazai könyvtárban. 1470. I.

Cséplőgéptulajdonosok!

A belügyminiszteri 745. 5 - 1903. sz. rendelettel előírt

mentőszekrények

gőzgépekhez

erős vasból

teljesen felszerelve

38 koronáért

Járgánygépekhez pléhdobozban 6.50 koronáért beszerezhetők a

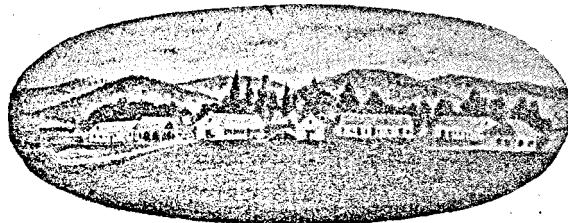
„Magyar orvosi műszertárban”

orvosi műszerek, kötszerek és sérvkötők gyára

Budapest, VII., Kerepesi-út 22. szám.

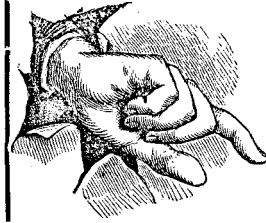
Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árért szállítanak.

1528

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czím a kiadóhivatalban megtudható. 1415

A czimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-fils leghíresebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

A legjobb új, egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákárnyházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányosabb kölcsöndij mellett 1451

A legszolidabb kiszolgálás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:**Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál**

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdézőkördések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

RÁCZ GYÖRGY a telecska magaslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérbe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörekvésem lesz a legszolidabb kiszolgálás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása. Egyben jelzem, hogy a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldajtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs-,

kajszin- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmuló **Maclura Aurentiaca** élősvény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérlő, Kula, Bácsm. 1456

≡ VETŐMAG ≡

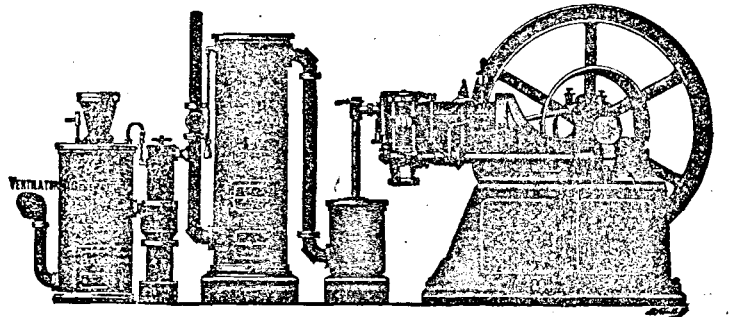
Hanna árpa 50 kilónként 9 koronáért,
Duppai zab 50 „ 7 korona 50 fillérért
vevő zsákjaiban kapható 1500

— míg a készlet tart készfizetés vagy utánvétellel —

László László és Gyula gazdaságából

Nagy-Iklódon, posta, vasut és távirida állomás

Az árpa 1904. évi átlag hozama 15 mm., a zabé 12.50 mm volt. Erdélyi égalji viszonyaink között kitűnően bevált fajok

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

1465.

Könyvek bámulatos olcsó árban!

Jókai: Összes művei 100 kötet, diszkötésben 250 frt. helyett csak	130 frt. — kr
Szilágyi: Magyar nemzet története, 10 kötet, diszk. 80 frt. helyett	35 „ — „
Eötvös báró: Összes munkái 20 kötet, diszk. 52 frt. helyett	28 „ — „
Mikszáth: Összes munkái 20 kötet, diszkötésben 60 frt. helyett	30 „ — „
Petőfi: Összes munkái 2 kötet, remek képekkel, díszes kötésben 36 frt. helyett	15 „ — „
Benczky: Összes munkái, 20 kötet 60 frt helyett	30 „ — „
Bársony: Róna és erdő, gyönyörű diszkötés 6 frt. helyett	3 „ 50 „
Gárdonyi: Göre Gábor összes munkái 10 kötet 18 frt helyett	11 „ — „
Jókai: Szabadságharc diszkötésben 12 frt helyett	6 „ — „
Vas Gereben: Juratus élet, diszk. 2 frt 80 kr. helyett	1 „ 40 „
Bajza: Összegyűjtött munkái 3 k. diszkötésben 17 frt helyett	6 „ — „
Flamarion: Világ vége, 7 frt helyett	3 „ 50 „
„ Csillagok világa 2 k., diszkötésben 3 frt helyett	1 „ 50 „
„ Ujabb csillagászati olvasmányok 4 frt helyett	1 „ 50 „
Marlitt: Vén kisasszony titka, diszk., 2 frt 80 kr. helyett	1 „ 40 „
Radó: Költők albuma, remek diszkötés, 5 frt helyett	3 „ — „
Jókai: Kis dekameronja, 100 novellái, 3 diszkötés 7 frt. 50 kr. helyett	4 „ — „
Marczall: Világtörténet, 6 kötet, eredeti diszkötésben 48 frt. helyett	20 „ — „
Az Osztrák Magyar Monarchia, írásban és képen 7 kötet, kötve 70 frt. helyett	12 „ — „
Szalay: Magyarok története, 5 kötet, kötve 26 frt helyett	9 „ — „
Sue: Párisi titkok, 15 kötet, kötve. Rendkívül érdekes regény	6 „ — „
Meissner: Schwarzgelb. Történeti korrajz, 8 kötet, kötve 9 frt 60 kr. helyett	3 „ 50 „

Kaphatók BRÓDY F. antiquar-könyvkereskedőnél, Budapesten, V. Váci-körút 28. sz. Ugyanitt bármely szakba vágó könyvek, valamint könyvtárak legjobb áron vétetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1448.

BÜKKFA-SZÉN

waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Retteggi sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehat a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr

erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállítunk szönet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda“ kiadóhivatala is. 1423

Jutányosan eladóak Százados uj marhamérlegek

1500 kigr. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles,

Uj szekér hidmérlegek

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlylaj 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Beeserélek

ócska marhamázsákat uj hidmérlegekre. — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérleg-
műszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

Magy. Unit. Egyház Ladamos-Alamori uradalmába (Alsó-Fehérmegye)

gazdasági intézői állás

folyó évi május hó 15-én betöltendő lesz, miután ezen tisztai állás korpótlékkal beállított jól dotált elsőrendű biztos állás, amire pályázatot hirdetek.

Ezen állásnak pályázóitól kívántatik:

Felsőbb gazdasági tanintézeti oklevél, több évi gyakorlat és lehetőleg a román nyelv bírása, — mert aki románul beszél, előnyben részesül — fedhetlen előélet, 30—40 éves kor, jó írás és számvitelbeni jártasság.

Fizetési és egyéb feltételek — megtudhatók alólírott jószágigazgatónál — ahova a pályázati kérvények is beadandók.

Kérvény felszerelendő: Oklevél másolat, kereszt levél, szolgálattal gyakorlati bizonyítvánnyal.

Pályázati határidő folyó évi március hó 31-ig.

Szentiványi István,
jószágigazgató.

1493

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság
 ● LEOBESDORF. ● BUDAPEST. ● RATIBOR. ●
 Városi tizlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár
 BUDAPEST, VI. Váci-körút 59. 1449

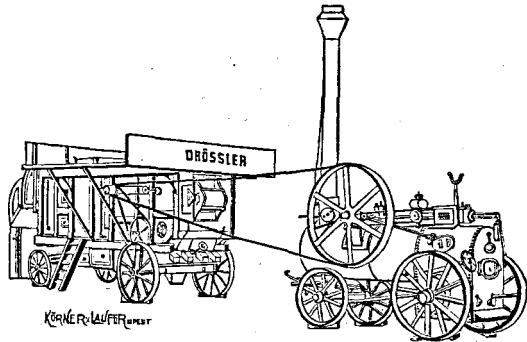
Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Gőzcséplőket, Járgányos- és kézi cséplőket, Benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb

gazdasági gépeket,

Gőzeke-készleteket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálok.

Képviselők kerestetnek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		374.767.80 "
	Összesen:	2.253 007.80 K.
1901. évi fölösleg		90.349.— K.
1902. " "		59.782.36 "
1903. " "		109 331.73 "
1904. " "		72 438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1018

az igazgatóság.

A Bizalom

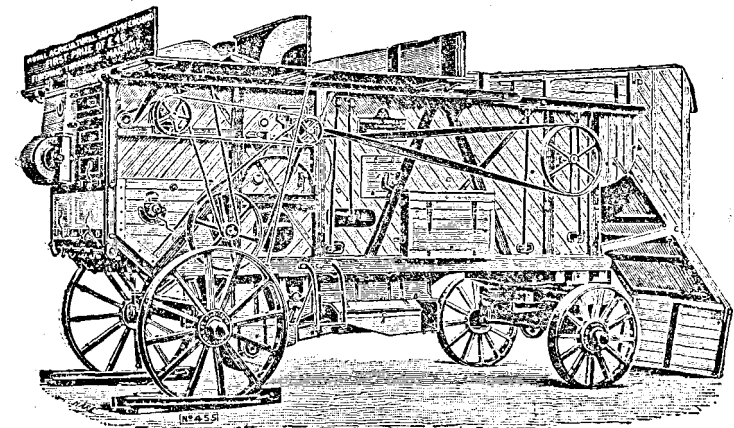
legnagyobb jele, hogy szőlőoltványaim legnagyobb részét már lefoglalták s egymillióból csak 150,000 van eladó. Sima zöld oltvány . . . 90 korona ezrenként. Gyökeres zöld oltvány 160 " " " 2 éves gyökerű zöldoltv. 180 " " " mely **idősebb** szőlők **pótlására** legalkalmasabb. Legolcsóbban a legjobb fajokban és kitűnő minőségben szőlőoltvány csakis nálam szerzhető meg. **Szekely J. Gyöngyös, Szt.-Urbán** templom. — — — 1517

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros

Marshall Sons & Co. L. vezérügynöke.
 BUDAPEST, V., Váci-ut. 40—46

Ajánlja:

Eredeti MARSHALL-féle gőzlokomobiljait, saját gyártmányú legjobb cséplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és löhere cséplőgépeit és szab. törekrostaít vaslemezéből, melyből a múlt évben körülbelül 1000 darabot szállított.

Ezen szab. **törekrostaít** mindenütt jól beváltak és hajlandó, vagyok azokat bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobbak, mint bármely másfajta törekrosta.

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta leírást, mintát és elismerő levél füzetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 1066

1242

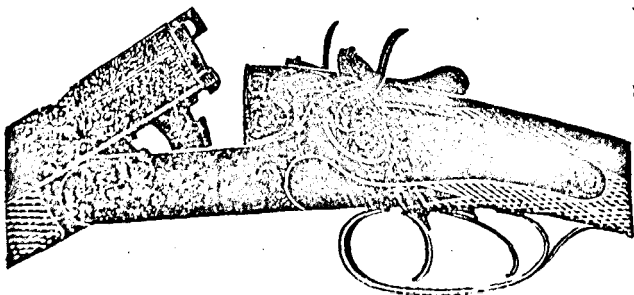
Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus

1323
 fegyvergyár és (prácios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármely rendszerű vadász- és czellővő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben **Különlegesség** nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus sorót ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.
 Levelezés magyar! Levelezés magyar

Nagy árleszállítás.

Az alant következő művek amíg a **egynegyed részéért** kaphatók. Minden 10 koronát meghaladó rendeléshez készletből van, azideig a bolti ár **ajándékol „Huszár kulturharc“** című művét adom diszkötésben; 20 koronán felüli rendelésekhez Endrei „A régi magyar költészet remekei“ diszkötésben; 50 koronát meghaladó rendeléshez Tóth Béla „A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről“, Dürer Albert rajzaival ellátott diszművet adom. Husz koronán felüli rendeléseket a pénz előzetes beküldése esetében franco küldök.

Legujabb árjegyzékemet ingyen és bérmentve szállítom.

VASS JÓZSEF könyvvarúháza

Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. sz.

1464 III.

Gyp. Egy édes titok. Regény dkts. K (2.-) —50	Kielland Sándor. Nyomorban. Segény. K (2.-) —50	Az ördög kalapja. Olasz regény. K (3.-) —75
— Cherbuliez Quida. Vera. Regény dkts. K (2.-) —50	Kipling Rudyard. Hídepitők. Regény. K (2.-) —50	Paral bortalan. Ambruska mint hagaték és egyéb derüs történetek. K (2.-) —50
Frenssen Gusztáv. A szerelem hatalma. Regény. Diszkötésben. K (2.-) —50	Knut Hamsun. Az éhség. Regény. K (2.-) —50	Shakespeare W. Romeo és Júli. Szomoruj. K (2.-) —50
Yvette Guilbert. A deszkák hősei. R. dkts. K (2.-) —50	Krackowitzer. A diák természetrajza. Hum. K (2.-) —10	— Othello, a velencei mór. Szomorujjáték. K (2.-) —50
Coyle A. Conan utazása a halál torkába. Regény. Diszkötésben. K (2.-) —50	Kvassayné Kun M. Sors kegyencei. Reg. K (6.-) 1.50	— Makrancos hölgy. Vigjáték. K (2.-) —50
Tolstoj Elek. Egg herceg története. R. dk. K (2.-) —50	Quida. Szeretve a sirig. Redény. K (2.-) —50	Hauptmann G. Alakok. Regény. K (2.-) —50
Ábrányi Károly. Hazáért és szabadságért. Történelmi regény. 2 kötet. K (4.-) 1.—	Hardy J. D. Egy dejes álom. Reg. K (2.-) —50	Podmanický Frigyes. Naplótöredékek. 4.köt. K (21.-) 6.—
Ács Morel. Cigányadomák. K (1.50) —30	d'Annunzio G. Józanság és mázr. Reg. K (2.-) —50	Ribári Ferenc. Legujabb kor története. K (3.50) —85
Anarkisták titkai. Regény képek. K (2.-) —10	Seraao Matild. A zárda titka. Regény. K (2.-) —50	Szalay László. Magyarország története. 5 kötet diszkötésben. K (60.-) 15.—
Balsak Honore. Harmincéves asszony. R. K (2.-) —50	Crocker M. B. Más büne miatt. Regény. K (2.-) —50	— II. Rákóczy Ferenc bujdosása. K (4.80) 1.20
— Ugyanaz. Diszkötésben. K (3.-) —75	báró Wallerse Mária. Egy királyi udvar titka. Regény. K (2.-) —50	— Galánthai gróf Fszterházi Miklós Mtgyarország nádora. 3 kötet. K (28.-) 7.—
Beniczky B. Lenke. Az élet viharában. R. (2.-) —50	Csehov Antal. A bün. Regény. K (2.-) —50	Séchényi István. Magyarország Sark latos törvényei és állami fejlődése. K (3.-) —75
Beiyárok. Történetek az alföldi rablóvilágból gr. Ráday korában. K (2.-) —50	Csintalan asszonyok. Pikáns apróságok. K (1.20) —30	Szeremley Samu. Magyarország krónikája az 1848—49-iki forradalom idejéből. 2. kötet. K (6.-) 1.50
Bourget Pál. A különc. Regény. K (2.-) —50	Daudet Alphonz. Tarrasconi Tartania. R. K (2.-) —50	Szilágyi Sándor. Rajzok a forradalom utáni időkből. K (3.-) —75
Braddon M. E. Milliomos büntársa. Rng. K (2.-) —50	— Ifj. Formont és id. Risler. Párisi reg. K (2.-) —50	Thallóczy Lajos. Oroszország és hazánk. K (5.-) 1.25
Breyer Soma. Századévi történetek. Elb. K (2.-) —50	Makai Emil újabb költeményei K (2.-) —50	— Szokoly. Mexiko története Miksa császárig. K (6.-) 1.50
Daudet Alp. Saphó. Párisi erkölcsrajz K (2.-) —50	Maupassant. Boldog és boldogtalan szerelem és egyéb elbeszélések. K (1.60) —40	Szinycsei József. Komárom 1848—49-ben. Naplótöredékek. K (8.-) 2.—
— Művészházasságok. Elbeszélések. K (2.-) —50	Maupassant Guy de. Fifi kisasszony és egyéb elbeszélések. K (1.50) —50	Thaly Kálmán. Nagyszombati harc. Haditörténelmi epizód. K (3.-) —75
Deli. Gypün innen gypün tul. Képekkel. K (6.-) 1.50	— Mámoritó történetek. K (1.60) —40	— Rákóczy-tár. Történelmi érdekű naplók, levelnk stb. 2 kötet. K (14.-) 3.50
Dosztajevszky Fedor. Reszkolnyikow. (Bün és bünhődés.) Regény 2 kötet. K (9.-) 2.25	May Károly. A vörös lovag. Indus történet. K (2.-) —50	Thewrewk István. László főherceg élete. Remek képekkel. K (6.-) 1.50
Don Morgó Kacagató mis-más. Képekkel. K (2.-) —20	Montepin Xavér. Az örült szerelme. Bűnügyi regény. K (2.-) —50	— József főherceg. Képekkel. K (12.-) 3.—
Dumas Sándor. Kaméliás hölgy. Redény. K (2.-) —50	Napoleon császár élete és halála. K (2.-) —50	Thun Alfonz. Nihilisták. Az orosz forradalmi mozgalmak története K (3.-) —75
Dunay Ferencz. Mókások, adomák gyűjtemény. 4 kötet. K (12.-) 3.—	Pekár Gyula. Dobó hadnagy problémái K (2.-) —50	Toldi Ferenc Magyarország alaptörvényei a honalapítástól a mai napig. K (2.40) —60
Enrei Zalán. A régi magyar költészet remekei egészen Kistaludy Károlyig. K (4.-) 1.—	— Manöver szerelem és egyéb elbeszélés. K (2.-) —50	Ponson. Bolygó hollandi, az átkos hajóskapitány. Regény. K (2.-) —50
— Ugyanaz diszkötésben. K (6.-) 1.50	Ohnet. Szerelme mámorában. Regény. K (2.-) —50	Doyle C. Dilettáns detektiv. Bűnügyi reg. K (2.-) —50
— Ugyanaz diszkötésben. K (6.-) 1.50	— Élet sarcai. Regény. K (2.-) —50	— Utolsó probléma és egyéb bün. elb. K (2.-) —50
— Mátyás király élete és halála. K (2.-) —50	— Bánya. Regény. K (3.-) —75	— Sátán kutyája. Bűnügyi regény. K (2.-) —50
Erdélyi Sándor. Kovász lélkül. Hum. reg. K (2.-) —50	— Vasgyáros. Regény. K (3.-) —75	— Vöröshajuak szövetsége és egyéb bűnügyi elbeszélések. K (2.-) —50
Farkas E. Dózsa Gy., a népszabadság v. K (2.-) —50	Prevost Marcel. Énekesnő. Regény. K (1.20) —30	— Külvárosban. Regény. K (2.-) —50
— Ocskay brigáderos Rákóczy villámának élete és halála. K (2.-) —50	— Páris házasság és egyéb elbeszélés. K (1.20) —30	Shakespeare W. Antonius és Kleopatra. Szomorujjáték. K (2.-) —50
Falk Richárd. Öreg nász és egyéb elb. K (3.-) —75	— Fekete Vénus és egyéb elbeszélések. K (1.30) —30	— Lear király. Szomorujjáték. K (2.-) —50
Gorkij Maxim. Elmúlt emberek. Regény. K (2.-) —50	— Vadrózsa és egyéb elbeszélések. K (1.10) —30	— Hamlet dán királyfi. Tragédia. K (2.-) —50
Cherbuliez Viktor. Lepke kisasszony. Regény diszkötésben. K (2.-) —50	II. Rákóczy Ferenc kuruc fejedelem tört. K (2.-) —50	Simon Vilmos. Emlényein az angol-bur háboruban. K (2.-) —50
Crawford Márto. Színész és grófleány. Regény. Dktsben. K (2.-) —50	Rózsa Sándor, az alföld rémének élete és halála. K (2.-) —50	Sólyom-Fekete F. dr. A közönséges és részszéri magyar egyházi jog elemei. K (4.-) 1.—
Voss Richard. Léghajón az északi sarkhoz. Regény diszkötésben. K (2.-) —50	Sienkiewicz. Polgár és nemes Regény. K (2.-) —50	Baróti-Csánki. Magyarország története miniatúr alaban. K (3.-) —75
Vorgus Humc. Rejtélyes eset Regény. K (2.-) —50	Szabadságharc csatatörténetek. Öreg honvédek elbeszélései nyomán. K (2.-) —50	— Bécsi kapituláció 1848—49-ben. K (2.-) —50
Fáy András. Buzavirágok és kalászkok. Elbeszélések 2 kötet. K (4.-) 1.—	Tolstoj L. A kozákok. Elb. a Kaukaszusból. K (2.-) —50	Budavár ostroma 1849. május 1—21-ig. K (2.-) —10
Feuillet Oktave. Egy szegény ifju tört. R. K (2.-) —50	— Kreutzer sonáta. K (2.-) —50	Csegeri Antal. Történelmi tanulmányok. K (4.-) 1.—
Fischer Julián. A végzet. Regény. K (2.-) —50	— Mi a művészet? K (2.-) —50	Dembinszky Magyarországon. A vezér hátrahagyott irataiból összeállította: Danczer A. K (4.-) 1.—
Flammarion Camillo. Uránia. K (2.-) —50	Wells H. G. A láthatatlan ember. Fantasztikus regény. K (2.-) —50	Egressy Ákos. Emlékeim az 1848—49-iki magyar szabadságharcból. K (2.40) —60
— Világ vége. Regény. K (4.-) 1.—	Twain Márk. Királyfi és koldusfi. K (2.-) —50	Jancsó Benedek. Román nemzetiségek törekvések története és jelenlegi állapota. 3 kötet. K (29.-) 7.25
Flórián. Numa Pompilius, Róma híralya. Történelmi reg. K (2.-) —50	Turgenjev Iván. Csodálatos történetek. K (2.-) —50	— Ugyanaz 3 diszkötésben. K (40.-) 10.—
Futó Ferencz. Szép asszonyok kocisa. R. K (2.-) —50	Dedik-Crescens Lajos. Kolostorból kolostorba. Utirajzok. K (4.-) 1.—	Kerékgyártó Árpád. A műveltség fejlődésének története 886—1301-ig. Diszkötésben. K (12.-) 3.—
Gaa Karolin. Válás előtt, válás után. R. K (2.-) —50	— Diszkötésben. K (6.-) 1.50	Király Károly. Magyarország pragmat. t. K (2.-) —50
— Eskü. Regény. K (2.-) —50	Kálmán Károly. Könyvek-könyve. Dávid király zsoldárkönyve. Krisztus Ű. köv. versekben. k. K (6.-) 1.50	Kossuth Lajos. Irataim az emigrációból. Népszeu kiadás. Sajtó alá rendezte Helf Ignác. Dkts. K (10.-) 2.50
Gabányi Árpád. Burkus. Kutyaregény. K (2.-) —50	— Dávid király zsoldárai. K (4.-) 1.—	Marczali Henrik. Mrgyarország története az Árpádok korában. 1038—1301-ig. Diszkötésben. K (16.-) 4.—
Gara József. Bukott nagság. Regény a magyar sársadalomból. 2 kötet. K (4.-) 1.—	Meneás. Egy hívő szavai. K (1.-) —20	Montesquieu. Romaiak nagysága és hanyatlása, azok politikája, vallása stb. K (3.20) —80
Gála, Aolond Istók humoros naptára. K (2.-) —50	Munkay János. A boldogságos Szűz, Isten anyja, Máriának élete. K (4.-) 1.—	Pinkerton Villámvonaton. Bűnügyi regény az amerikai életről. K (2.-) —50
Geothe Farkas. Lélekrokonság. Reg. dkts. K (7.20) 1.80	Riedl Kázmér. Elmékedések a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedése és haláláról. Kötve. K (2.-) —20	II. Rákóczy F., a kurucfejedelem élete. K (2.-) —50
Greville Henry. Chenereol. Regény. Képekkel diszkötésben. K (3.-) —75	— Szűz Mária, a mi Anyánk. Elm. Köt. K (2.-) —20	Rózsa Sándor az Alföld réme. K (2.-) —50
Gunter C. A sehonnai kisasszony. Amerikai regény 2 kötetben. K (2.-) —50	Tóth Béla. A mi Urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv. K (1.60) —50	Sienkiewicz II. Polgár és nemes. Regény. K (2.-) —50
Gutius. A vádlottak padján. Humoros törv. karcolatok. K (2.-) —50	— Ugyanaz kötve. K (2.40) —60	Stevenson I. Öngyilkosságok tanyája. K (2.-) —50
Gyp. Ginitte boldogsága. Regény. K (2.-) —50	— Ugyanaz. Albumalka kiadás, Dürer rajzaival. Diszkötésben. K (12.-) 3.—	Turgenjev Iván. Csodálatos történetek. K (2.-) —50
Hallévy Ludovic. Aki nem tudott kétótt szeretni. Regény. Kötve. K (3.-) —75	D'Annunzio Gabriell. Szerelme diadala. R. K (2.-) —50	Twain Márk. Királyfi és koldusfi. K (2.-) —50
Hegedüs Sándor ifj. Az óriások világából. Tul a tengeren. K (2.-) —50	Bányai Elemér. Örmény anekdoták és egyéb apróságok. K (4.-) 1.—	Verne Gyula. Kin-fu. Egy kínai viszontagságai Kinában. K (2.-) —50
Hevessi Jenő. Gyanafalvy tiszteletes Reg. K (2.-) —50	Baboss László. Nők könyve. Amulettek a nők szellemi, erkölcsi és társadalmi életéből. K (2.-) —50	Wells. H. G. A láthatatlan ember. Reg. K (2.-) —50
Hortobágyi. Egy papa a XIX. századból. Humoros reg. K (2.-) —50	A bosszu. Angol regény. Ford.: Veress S. K (2.-) —50	Tolstoj. Kiáltvány az emberiséghez. K (1.-) —25
Huszár Károly. Széz év előtti kulturharc. Történelmi és életképek. K (4.-) 1.—	Erdélyi Zoltán. Margitsziget és más költői elbeszélések. K (2.-) —50	
— Ugyanaz diszkötésben. K (6.-) 1.50	Gorjkij Maxim. Egy leány. Regény. K (3.-) —75	
— Romeo K. Jerome. Regény tanulmányok. K (2.-) —50	Horváth Farkas. A tenger világa. (Kirándulás a tengerre.) K (1.60) —40	
	Keleti Márton. Magános emberek. Elbesz. K (2.-) —50	
	Lucián (Zöldi Lárton.) Klasszikus bűnp. K (2.-) —50	
	Mártonffy Imre. Szinpadtöl a kolostorig. R. K (2.-) —50	
	Móric Pál ifj. Kurta nemesek földjén. R. K (2.-) —50	
	Ószi Albert. Telivérek. Jó kompánia és egyéb elbeszél. K (3.-) —75	